

LAIKAS

Nr.
424
XX M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

10 DE MAYO DE 1968

SATELITAI TOLSTA

Kai kurie pervertina įvykių eiga teigdami, kad jau Pragoje laisvės aušra aušta. Tačiau negalima ginčyti, kad spinduliai jau rodosi.

Atstatytas nuo stalinistinio laikotarpio išlikęs ir paklusnus Kremlius tarnas prezidentas Antonin Novotny, ir jo vieton paskirtas gen. Svoboda (pavardė atsitiktinai reiškia "laisvė"). Rusijos ambasadorius kartą per savaitę lankydavosi pas Novotny jo privačiam bute. Ižiūrėta "kūšimasis į vidaus reikalus" ir čekų kompartijos vadas Aleksandras Dubček įspėjo Rusiją (!), kad gali būti atidėta naujo Čekoslovakijos ambasadoriaus Vladimir Kucky kelionė į Maskvą, jei Kremlius ir toliau palaikys artimus ryšius su atstatytu prezidentu.

Naujas min. pirm. Oldrich Zernik pateikė seimui keletą pagrindinių reikšmės įstatymų projektų: apie valstybinio aparato sumoderninimą, apie valstybės ūkį tvarkančių nuostatų pakeitimą ir vieną iš svarbiausių: persvarstymą bylų, kuriose stalinistinės epochos metu tūkstančiai asmenų buvo sulikviduoti ar nubausti kalėjimu be jokios kaltės.

Kremliui kelia didelį susirūpinimą Čekoslovakijos kompartijos ir naujosios vyriausybės pasitangos eiti politinio, ekonominio ir ideologinio laisvėjimo keliu.

"Pravda" puola naują čekų kryptį, kad "po demokratizacijos ir liberalizacijos priedanga, antikomunistiniai elementai atakuoja partiją ir jos padalinius — pagalbinės organizacijas". Ir tik primena "marksizmo — leninizmo principų svarbą" bei pabrėžia, kad "partija turi būti vadovaujanti vaidmenys". Tai gi, Sovietų Sąjunga jau nėra pajėgi sustabdyti savo satelitinių kraštų evoliuciją į savarankišką gyvenimą.

Tai gaivina ir mūsų viltis. Kaip anksčiau mūsų poetai vysk. A. Baranauskas, Maironis pranašavo, kad "skaudūs pančiai nukris" — taip ir dabartiniai (pav. J. Aistis "Drauge" vasario 17) savo vizionarinio žvilgsniu pramato to "milžino molinėmis kojomis" sumukimą ir ragina tam momentui ruoštis ir budėti. Laisvės ar vėjų diena įsitikinęs ir VLIKO pirmininkas, kurio dispozicijoje yra daug platesni ir tikresni duomenys. Daugelis JAV politikų ir senatorių, kaip ir kiti Vakarų pasaulio valstybininkai užtikrina, kad ketvirtadalis šimtmečio trunkanti Lietuvos vergija, kitą ketvirtadalią jau neužtruks...

lingi liuksusiniai dalykai. Argentinoje įvairios techniškos pobūdžio prekės, skirtos Paragvajaus valstybei, uosto sandėliuose guli jau devynius metus. Korėjai pasiūsta aviacijos, navigacijos reikalams įrengimų už milijoną dolerių tuo tarpu kai būtų pakakę 100.000 dol. vertės. Alžirija iš Amerikos gavo, tačiau nebuvo paskirstytos gyventojams. Brazilijoje inspektoriai rado elektros prietaisų įrengimų, jie nebuvo naudojami per 10 metų, nes Brazilijos kariuomenė jų nebuvo reikios įstrigo krašto muitinėje. Tokių pavyzdžių yra labai daug.

J. A. VALSTYBĖS

Washingtonas. — Senato užsienio reikalams komisijos pirmininkas senatorius J. W. Fulbright kreipėsi į p. Rusk, prašydamas paaiškinimų dėl JAV užsieniui teikiamos paramos su naudojimo, įvairiuose pasaulio kraštuose. Pasirodo, kad daugelyje kraštų Amerikos teikiama parama prekėmis, ginklais ir kt. getybėmis bereikalingai švaistoma ar net ištaisus metus pūdoma sandėliuose. Keletas ryškesnių pavyzdžių: į Dominikonų respubliką buvo pasiūsti šampano stiklai ir įvairūs kraštui nereika-

lingi liuksusiniai dalykai. Argentinoje įvairios techniškos pobūdžio prekės, skirtos Paragvajaus valstybei, uosto sandėliuose guli jau devynius metus. Korėjai pasiūsta aviacijos, navigacijos reikalams įrengimų už milijoną dolerių tuo tarpu kai būtų pakakę 100.000 dol. vertės. Alžirija iš Amerikos gavo, tačiau nebuvo paskirstytos gyventojams. Brazilijoje inspektoriai rado elektros prietaisų įrengimų, jie nebuvo naudojami per 10 metų, nes Brazilijos kariuomenė jų nebuvo reikios įstrigo krašto muitinėje. Tokių pavyzdžių yra labai daug.

"ATŽALYNAS"

ATIDARO ŠIŲ METŲ SEZONĄ SU VAKARIENE. TRUMPA MENINĖ PROGRAMA. UŽKANDŽIAI (LUNCH) ŠOKIAI IR ŽAIDIMAI PRIE GERŲ ORKESTRO. ATVYKITE. LAUKSIME!

Kada? — gegužės 18 dieną 21 val.

Kur? — Lietuvių Salėje Brasil 835 Avell.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas atžalyniečius arba užsakyti telefonu: 208-0077 — 241-3316.

ARG. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Jauniems mūsų Akademikams ruošia PAGERBIMO - SUSIPAŽINIMO VAIŠES

1968 m. birželio mėn. 29 d. 21 val. Lietuvių Salėje Brasil 835, Avell.

Būs įdomi programa, kurią smulkiai pranešime sekančiuose numeriuose. Iš anksto užsisakyte įėjimo bilietus!

Arg. Liet. B-nės Valdyba.

• Kaip atsakymas į Čekoslovakijos kompartijos pradėtą liberalizacijos liniją, Maskvoje susirinko "kietosios linijos" komunistų vadai — Janos Kadar iš Venrijos, W. Ulbricht — Vokietijos, T. Žukov — Bulgarijos ir W. Gomulka — Lenkijos. Kitos žinios praneša, kad Rusijos kariuomenė, per Lenkijos teritoriją, traukia Čekoslovakijos pusėn.

"Dėl Dievo meilės — Pragos radijas patetiškai kreipėsi į savo vyresnius brolius — tegul nepasikartoja Jugoslavijos, ir to labiau ne Budapešto, likimas. Palikite mūsų ateitį mūsų atsakomybei. Žinome kur einame ir ko norime".

Trumpa ateitis parodys, ar leis jiems eiti norimu keliu.

"Chicago Tribune" apskaičiuoja, kad iš viso užsienio paramai JAV išleistas 152,5 bil. dol. Esą ne tik Fulbright, bet ir krašto šventovėjai dėl tos paramos jaudinasi jau ne pirmi metai.

• Prieš 10 metų buvo 45 amerikiečiai, kurie turėjo daugiau kaip 100 milj. dolerių. Dabar jau yra 666 kurių kapitalas viršija 150 milj. Jų tarpe ir Bob Hope.

• Rekordai Š. Amerikos ekonomikoje. Šiaurės amerikiečių pajamos per š. m. sausio — kovo mėnesius pasiekė 658.700 milj. dolerių. Fabriko darbininko savaitinio uždarbio vidurkis kovo mėn. 120,18 dl. (vasario mėn. 119,48), į val. 2,69.

Plieno gamyba paskutinę balandžio savaitę — 2.915.000 tonų. Argentinoje visą kovo mėn. 127.000 tonų (pereitų metų kovo mėn. 130.200 tonų).

• Kandidatai į prezidentus. Demokratų partijoje kovoją trys už kandidatūrą: dabartinis viceprez. H. Humphrey, Robert F. Kennedy ir E. McCarthy; respublikonų tarpe kol kas du: Nelson A. Rockefeller ir buvęs vicepr. R. Nixon. Prezidento rinkimai bus šiais metais lapkričio mėn.

• Pirmas žmogus Europoje, kuriam buvo pakeista širdis operacijos būdu, prancūzas Clovis Roblain, 66 metų, mirė keletai valandų praėjus.

ARGENTINOJE

• Vyriausybė nustatė algas valstybinių įmonių direktoriams. Didžiausios algos, įskaitant ir reprezentacijos išlaidas, paskirtos Geležinkelių ir YPF direktoriams — po 300.000 per mėnesį. Gaudant po viena didįjį banknotą kasdieną, galima "šiai taip" gyventi.

• Llavallo, Bs. As. provincijoje, užpuolikai pagrobė iš Valstybinio Banko beveik 5 milj. ir nužudė sargybinių policininką ir vieną banko tarnautoją.

• Gegužės 5, anksti rytą, Beriso uoste dėl nežinomų priežasčių įvyko sprogimai žibalo transporto laivuose. Sudegė trys laivai. Nuostolių apytikriai skaičiuojama apie 3.500 milj. pezų. Su šia nelaime YPF nustoja 22 % savo laivyno.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2230, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

Nr. 937.549

Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Franqueo Pagado
	Concesión N° 4816
	Tarifa Reducida
	Concesión N° 1384

MŪSŲ 13-JI GEGUŽĖS

Lietuvių religiniame ir tautiniame gyvenime yra atmintina gegužės 13-jį. Tą dieną Romoje buvo pasirašytas aktas prašas Lietuvius tautai Šv. Mergelės Marijos Nekalčiausios Širdies globos.

Lietuviams yra jau sena tradicija gegužio mėnesį atžymėti pagarbos ir atsidavimo išraiška Švenčiausiai Marijai. Ne tik laisvės laikais Lietuvoje, o net tremties stovyklose gegužio mėnesio lietuvii pamaldos paliko kaip mus gražius iki šiol neužmirštus prisiminimus. Ir laisvame pasaulyje pasklidusių lietuvii tarpe šis pamaldumas nemirė ir tenimiršta. Ypatinai šiais lietuvii tautai sukaktuviniaus metais kasdien ir visi kartu maldaukime Šv. Mariją dar jautriau, kad ji nepaskaitytų mūsų tautos kalte, ką Lietuvoje padarė svetimi: išprofanuotų jos šventovių, nutilusii jos garbei giesmių. Savo maldose ypatingai prisiminkime Lietuvos jaunimą, kuris visokiais būdais klaidinamas ne tik girdėdamas suklastotą ir išniekintą savo tautos istoriją, kuriam pristatomas geradariu ir globėju tas, kuris nužudė ne vieno iš jų tėvus, išžudė šimtus tūkstančių kitų nekaltų lietuvii, sugriovė Lietuvos laisvą gyvenimą. Tam jaunimui net įstatymais ir visokiomis bausmėmis draudžiama sužinoti ką nors teisingo apie Dievą, apie Šv. Mariją, apie savo santykius su jais, juos garbinti, kuris žalojamas tuščia bedievybe ir doriniu palaidumu. Prašykime Švenčiausią Mariją pagalbos ir darykime kas mūsų galioje gelbėti Lietuvos jaunimą iš dvasinės mirties pavojų, laisvame pasaulyje augantį lietuvii jaunimą augti žmonijos šviesai.

Ir laisvės laikais Lietuvoje ne visi galėjo gegužio mėnesį kasdien dalyvauti bažnyčiose ar bendrose kaimo marijaninėse pamaldose. Tokie meldavosi savo šeimoje. Darykime panašiai ir dabar. Visais atžvilgiais naudingiau dalyvauti bendrose lietuvii pamaldose. Kas tačiau negali, kiekvienas sukurkite savo šeimoje maldingumo į Švenčiausią Mariją šventovę.

Garbinkime Mariją už tuos, kurie ją niekina, garbinkime už tuos savus brolius ir seseris, kurie svetimų spaudoje negali ar bijo viešai ją garbinti. Maldaukime Švenčiausią Mariją už save, už visą mūsų tautą.

Vyskupas Vicentas Brizgys.

LAISVĖS KOVOS METŲ UŽDAVINIAI

(tęsinys iš pereinamo nr.)

3) LIETUVIŲ SENELIŲ NAMAI šiais metais turės tapti realybe. Jų priekinė sienoj turės žymėti statymo data "1968".

4) Sąryšis su S. Namais mūsų žinios tokios nepilnos, tik fragmentinio pobūdžio. Žinome vos keletą kandidatų, kurie labai skubiai laukia mūsų globos, ir žinome tik keletą galimų mecenatų, kurie savo ilgų metų darbo vaisiais gali ateiti mums talkon šiuos Namus statyti ir kitus kultūrinius planus vykdyti. Ir tolimesnėse provincijose ir čia pat Buenos Aires apylinkėse vis sutinkame tautiečių, kurie dėl kokių nors priežasčių atsiskyre, savo kiauute užsidare, bet pakalbinti mielai dalyvautų bendram darbe. Jeigu tokių vardų rinkimas būtų koordinuotas, daug mūsų problemų greičiau spręstųsi. Taigi, šiais metais turi atsirasti Lietuvos Informacijos Biuras Argentinoje. Tai nėra vieno nei penkių darbas, bet visos kolonijos. Tos kolonijos atstovai ir turėtų imtis tą spręsti.

5) Mūsų spauda. Ne verkšlenti ir prašyti aukų čia užsime nam. Daugiau įvertinimo spaudai, domėjimosi ja! Ją skaitykime. Aišku, kiekvienas paskaitome savo organizacijos žinutes, pažiūrime pamatę pažįstamą veidą. Apie mirusius taip pat. Bet ir straipsniai yra, kad skaitytumėm. Ir religinai sakiniai, kad pamąstytumėm. Juk ir pietūs ne vien tik iš delikatesų, saldaus patiekalo susideda.

Į mūsų anketos vieną punktą vienas mūsų skaitytojas, inžinierius, atsakė: "Prenumeruoju gerą tuziną lietuviškų laikraščių ir visus juos perskaitau nuo A iki Z". Garbė tokiems skaitytojams!

Vieta jau baigiasi. Ir prie šio punkto teks grįžti artimoj ateity.

STAIGMENA SUSIVIENIJIME

Š. m. gegužės mėn. 25 d. 21 val. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 50 m. sukakties proga, lietuvii savišalpių draugijų didesniai bendradarbiavimui išvystyti ruošiamas

KONCERTAS — BANKETAS

Programoje išgirsime mūsų kolonijos geriausius solistus: pp. M. Zavickienę, Z. Valadkaitę, A. Slančiauską ir A. Grišką.

Po koncerto stiprūs užkandžiai ir šokiai Ostende orkestrui griežiant. Įėjimo bilietus prašome įsigyti iš anksto Susivienijime. Tas įvyks S. L. A. salėje Av. San Martin 3175. Lanus Oeste.

Visus maloniai kviečia S. L. A. Pirmas Skyrius.

Okupuotoje LIETUVOJE

SVARBIAUSIAS ŠVIETIMAS — ATEIZMO POPULIARIZACIJA

• Masinė inteligentų organizacija, dabar veikianti Lietuvoje, yra "Zinijos" draugija. Suprantama, tai ne savarankiška lietuvių inteligentų organizacija, — tokių organizacijų dabar Lietuvoje iš viso negali būti. Tai tik sovietinės "Znanije" organizacijos padalinys. Anksčiau ta organizacija buvo vadinama **Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija**. Lietuvoje ji pradėta steigti prieš 20 metų, ne lietuvių iniciatyva, o todėl, kad tokia visuomeninio veikimo forma buvo sumanyta Rusijoje.

Gegužės mėnesį Vilniuje rengiamas tos organizacijos Lietuvos padalinio atstovų suvažiavimas. Dalyvausią 593 delegatai.

Į šios draugijos veiklos tinklą Lietuvoje jau esą įtraukta apie 24 tūkstančiai asmenų, jų tarpe apie 10 tūkstančių mokytojų (maždaug kas trečias mokytojas). Vien praėjusiais metais jie skatė iš viso apie 142.000 paskaitų (kiekvienas narys vidutiniškai beveik po šešias paskaitas per metus). Paskaitų temos — įvairių mokslų populiarizacija, daugiausia dėmesio kreipiant į ateizmo populiarizaciją.

NEVEIKIA NUODAI

Estų komjaunuolių laikraštis "Molodiež Estonii" (Estijos Jaunimas) 1967 m. spalio 10 d. numerio rašo, kad vienas komunistinio jaunimo organizacijos narys, patekęs tokion stiprion "religijos opiumo" įtakon, jog net prašėsi išbraukiamas iš narių.

Jaunuolis Igor Retjanski, turintis 19 metų amžiaus. Išmoko šaltkalvio amato ir dirbo tramvajų dirbtuvėje. Visais atžvilgiais buvo puikus vyrukas. Komjau-nime irgi pasirodė gana veiklus, taip kad net buvo išrinktas į komitetą. Ir štai netikėtai jis su galvojo stoti į kunigų seminariją ir galvojo, kad tas jo noras nesiderina su dalyvavimu komjau-nime.

Kai tik komitetas gavo iš jo pasitraukimo iš komjaunimo paraišką, tuoj nusiuntė organiza-

cijos vadovą jo "sielai gelbėti". Tas rado jį besimokant maldų, kurias reikia žinoti stojant seminarijon. Jau ilgesnį laiką tam slaptai ruošėsi ir net tėvams nieko nesakė. Iš darbovietės jam leido pasitraukti, nes jis neva noris eiti į teatro mokyklą.

Kalbantis su vadovu jis net bandė vadovą atversti tikėjiman. Nieko nepesęs vadovas turėjo išeiti, o komitete liko Igoro prašymas: "Prašu išbraukti mane iš komjaunimo narių, nes ta organizacija nebeturi jokios naudos iš manęs. "Digest".

• Lietuvoje privačios sodybos turi po 0,6 ha. žemės kiekviena, įskaitant trobesių ir sodelių užimtą plotą. Taigi tik apie 3,5 % žemės yra privačiose rankose. Nežiūrint tokio mažo kiekio žemės privačioj nuosavybėj yra iš laikoma 417.400 karvių, o kolchozuose ir sovchozuose 445.800. Kiaulių sodybose auginama yra 662.900, o tarybinėj nuosavybėj — 905.000. Tačiau avys ir ožkos beveik visos yra privatinėj nuosavybėj — 156.600, o bendruose kolchozuose tik 5.800.

• Naujai suredaguotas ir išleistas Santuokos ir Šeimos įstatymas pritrėnkiančios reikšmės yra pats pirmasis tu nustratų straipsnis: Maskvos valdžia ir lie-

tuvių šeimoms Lietuvoje nustato tokius privalomus uždavinius:

"stiprinti tarybinę šeimą, pagrįstą komunistinės moralės principais";

"auklėti vaikus šeimoje, organiskai derinant šį auklėjimą su visuomeniniu auklėjimu, kad jie būtų atsidavę Tėvynei (atseit, Rusijai), ugdyti vaikuose komunistinę pažiūrą: darbą ir ruošti juos aktyviai dalyvauti komunistinės visuomenės statyboje";

"galutinai pašalinti šeimos santykiuose žalingas praeitis atgyvenimas ir papročius"...

• Lietuvos Dramos teatro pionierius Antanas Sutkus mirė Kaune, balandžio 5 d.

Pastaruoju laiku buvo pensininkas, gyveno Kaune, Vilniuje lankydavosi Lietuvos teatro veteranų draugijoje, kurios jis buvo sumanytojas ir pirmininkas.

IR KOMUNISTAI PRADĖJO ATKREIPTI DĖMESĮ Į LIETUVĄ

Lietuvos klausimas įgyja reikšmės ir Italijos vidaus politikoje.

Dažni priminimai apie rusų okupaciją ir komunistų antitautinės bei antireliginės politikos praktika Lietuvoje sukelia italuose nepalankių nusiteikimų ne tik prieš rusų, bet ir prieš savuosius komunistus, kurie nei patys neslepia savo idėjinės giminytės su rusų komunistais. Rusų komunistų valioj atsidūrusios Lietuvos padėties priminimas pasidarė gana neparankus italų komunistams, ypač prieš rinkimus, kai jiems svarbu pasimedžioti balsų ir nekomunistų tarpe.

Kada mūsų broliams laisvė prašvis?

IŠ VLIKO VEIKLOS

• Balandžio 20 d. įvykusiam Vliko Tarybos posėdyje pirmininkas dr. J. K. Valiūnas painformavo tarybą apie savo ką tik baigtą kelionę į Tolimuosius Rytus. Po Korėjos, Taivano, Filipinų ir Australijos, pirmininkas dar lankėsi Hong-Konge ir Teherane, o Europoje dar buvo sustojęs Romoje, kur turėjo pasitarimą su Lietuvos Diplomatinijos Šefu min. S. Lozoraičiu.

Taryba sveikino pirmininką už veiklą ir sėkmingą šios kelionės panaudojimą Lietuvos laisvės bylos labui ir nuosirdžiai dėkojo už dvigubą pasišventimą: už gerai atliktą darbą ir su tuo atlikimu susijusių išlaidų savo lėšomis apmokėjimą.

• Vliko vokiečių kalba leidžiamo biuletenio ELTA-PRESSEDIENST šių metų antrasis (vasario) numeris susilaukė tokio susidomėjimo ir paklausos, kad teko leisti antrą laidą, 600 egz.

Šiame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakčiai atžymėti skirtame ELTA-

PRESSEDIENST numeryje nebuvo aktualijų naujienų, o tik straipsnis apie sukakties prasmę ir taikliai pateiktas atsakymas į klausimą — kas ta tauta, kas tas kraštas Lietuva?

Atsakymas pateiktas priedo — dokumentų rinkinio pavidalu: "Vokiečiai Lietuvoje po 1945 metų". Tai pačių vokiečių pasakojimai apie Lietuvą, — tų vokiečių, kurių daugelis tūkstančių 1945 metais ir kiek vėliau buvo atsidūrę pirma jiems nepažįstamaj, tada rusų čekistų bei strybių terorizuojamaj Lietuvoje ir, nepaisant to teroro, radusių Lietuvos užuovėjos ir prieglaudos, kurioje išsigelbėjo ir nuo to paties teroro, ir nuo grėsusios bado mirties.

Tie, daugiausia jau prieš 14-17 metų parašyti liudijimai tapo aktualiausia ir įspūdingiausia informacija apie Lietuvą šių dienų Vokietijos žurnalistams, politikams ir visuomenininkams.

(ELTA)

KANADA

• LITHUANIANS IN CANADA, Lietuvos ir Kanados lietuvių gyvenimo nuotraukomis gausiai iliustruota 370 puslapių knyga išleista 1967 m. Toronte, Kanadoje, Lights Printig and Publishing Co.

J. A. VALSTYBĖS

• S. L. Amerikoje turtas šių metų pradžioje pasiekė 4 milij. dolerių. Kiekvienų metų pradžioje savišalpinės arba fraternalinės organizacijos turi pristatyti valdžios įstaigoms (kaip ir Argentinoje) balansus ir pinigines apyskaitas. Susivienijimo turtas paskutine praėjusių metų dieną siekė 3.813.211 dolerių. Rezervai narių įvairių rūšių draudimams išmokėti pasiekė 147,37 %. Puiki ekonominė padėtis!

• Jurgis Mikaila Detroite jau surinko Jungtiniam Finansų Fondui 2.000 dolerių.

• JAV-se mirė dr. Kanauka, kan. Steponis ir inž. Gravrokas. Plačiau apie jų gyvenimą bus sekančiame numery.

KAIP SU TAIS LIETUVIAIS JŪRININKAIS?

ZINIOS, 31.3.68 taip rašo: "Montevideo uoste buvo sustoję Sov. žvejų laivai, kurių tarpe buvo ir lietuvių (kai kas tvirtina, kad buvo 6 liet. laivai). Jūrinius St. Rasikas pakvietė apsilankyti klube (Av. Agraciada).

Lietuviai jūrinkai linksmi, malonūs, išauklėti ir mandagūs jauni vyrai padarė labai gražų išpuolį. Laivuose dirba ir meterys.

Be abejo, tuoj visi supuolė klausyti, kaip ten Lietuvoje, Tėvyneje?

—Labai gerai. Atvažiuokit, pamatysit, pasisvečiuosit. Patiks, tai ir pasiliksit.

Jūrincikai vengė daug kalbėti pavieniui, vis laikėsi daugiausia grupėmis, neįsileisdavo į didesnes kalbas ir stengėsi maloniai ir linksmai praleisti laiką.

Kai vienas lietuvis iš Peñarol sutikęs jų laivą kauniečių jūrincikų, kvietė jį apsilankyti namuose — tas negavo leidimo.

Pertuos 50 metų persekiojimo ir diktatūros Sovietai išmokino

savo piliečius mažai kalbėti, laikyti liežuvį už dantų, vienas kitu nepasitikėti. Tie, kurie daug kalbėjo, išmoko tylėti Sibire. Jų pavyzdys nenorom veikia į visus.

Modestas Paulauskas, Sovietų krepšinio komandos kapitonas irgi atsilankė į Av. Agraciados klubą ne vienas, be su draugu. Taip daug saugiau. Jis turi saugoti savo gerą padėtį.

Kiek žinoma, Sov. jūrincikai labai gerai uždirba. Laivuose tarnybą gauna tik tie, kurie neturi užsienyje giminių — mažesnę pagundą pabėgti.

Kada ateis ta diena, kada kiekvienas lietuvis bus laisvas ir galės iš visos širdies lietuviškai pasikalbėti be baimės su savo sutiktais broliais užsienyje?"

Citatos, kaip ir kailiniai. Jas išvertus — pasirenkant tik sau patinkamus sakinius ir žodžius, gaunasi visai kita prasmė, negu autoriaus turėta. Normaliai apšvilkes kailinius žmogus atrodo žmogus, bet juos išvertęs ir susikūprinęs, atrodo avinas.

KITI UŽ LIETUVOS LAISVĘ

KORĖJOS PALANKUMAS LIETUVIAMS

Nei vienas ankstybesnis VLIKO pirmininkas nėra tiek daug keliavęs, kaip dr. J. K. Valiūnas. Ir vis savo lėšomis, vis keldamas ir gindamas Lietuvos reikalą. Kovo mėn. pradžioje padarė ilgesnę kelionę į Tolimuosius Rytus — Pietų Korėją, Formosą — Laisvąją Kiniją ir Filipinus.

Ypač P. Korėja parodė didelį palankumą Lietuvai. Laikraščiai, TV, radijo buvo pilni pranešimų apie Lietuvą, pasikalbėjimų su pirmininku, jo fotografijas, Lietuvos žemėlapius. Iškiilo sumanymas išleisti ir pašto ženklą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakčiai paminėti. Seul vyskupas esąs irgi palankus tam. Susisiekimo ministeris katalikas.

Vatikano nunciaturą Seule sekretoriumi yra lietuvis monsioras J. V. Bulaitis. Visur randame lietuvių!

AUSTRALIJA IRGI UŽ LIETUVĄ

Australijos min. pirmininkas pasiuntė dr. K. Valiūnui tokį laišką: "Ačiū už jūsų laišką, atkreipiantį dėmesį į 50 m. sukaktį Lietuvos neprikl. valstybės paskelbimo ir nurodantį į tragingus įvykius, atnešusius prievartinį įjungimą į SSSR.

Kaip žinote, Australija niekad nepripažino ir neprispažįsta Lietuvos į Sov. Sąj. įjungimo galiojimo. Mūsų atstovai Jungtinėse Tautose dažnai pareiškia Australijos pažiūrą į sovietinį kolonializmą ir, galiu jums užtikrinti, darys tai ir toliau, kiekvienai progai iškilus".

26 METAI KARIUOMENĖJ

Pereitam šimtmetį carinėj Rusijoje taryba kariuomenėj trukdavo 25 metus. Atsimenam iš mūsų tėvų pasakojimų, kaip gaudydavo "rekrutus" ir juos išgabendavo "už Uralo, žemės galą". Sugaudydavo jaunos vyrus, o jie grįždavo seni, dažnai ir palieję. Atostogų nebūdavo. Kas begrįš po atostogų tokion tarybon! Vietoj grįžęs į savo dalinį, jis dumtų "per žalią sieną" į JAV. Išvengti ketvirtadalis šimtmečio karinės tarnybos ir buvo vienu iš svarbiausių motyvų emigruoti į Š. Ameriką.

Viršila Valteris Sabaliauskas jau 25 metai kariuomenėj. Ir kur jis nekariavo! — Havajuose, Filipinuose, Korėjos kare du kartus sužeistas, ekspedicijoje Santo Domingo respublikoj, kada ten prezidentai nesutarė. O dabar jau treči metai Vietnamo. Ten taip pat gavo porą kulku. Šiuo metu atostogose. Važinėja po JAV ir visur su didele pagarba sutinkamas — su muzika, prakalbomis, dovanomis. Po atostogų jau negrįšta į mūsų laukus. Gavo užtarnautą saugų ir ramų paskyrimą — instruktorium garsioje West Point karo mokykloje. Dar trys metai suvirš ir pensija. Bus atlikęs 30 metų karinę tarnybą.

"Kariauti Vietname mes turime. Amerika turi ginti asmens teises ir laisvę. Turime kovoti prieš komunizmą" — tai jo žodžiai.

LINKSMIAU

Diplomatų vaišėse rusas, įtraukęs vodkos, giriasi:

—Įdėjo širdį — eh, ką tai reiškia! — pas mus buvo žmogus iš prigimties aklas, gydytojas ėmė ir įdėjo jam arkliaus. Ir dabar puikiausiai mato.

—Tai pas mus medicina toliau pažengusi — atkerta amerikonas: — garsus pianistas per nelaimę prarado du dirštus — gydytojai jam prisiviuo karvės spenius ir dabar dar geriau skambina.

—Netikiu!, karščiausi rusas, kas tai matė?

—Ogi anas draugas su arkliaus akimis tai matė.

GUDRUS TEISĖJAS

Tarp daugelio namo gyventojų vienam žmogui dingo pinigė. Pasiskundžia teisėjui. Sis nuramina jį ir prižada, kad pinigė atsiras. Sušaukia visus itariamuosius ir sako:

—Kiekvienam iš jūsų paduosiu po vienodo ilgumo lazdelę. Vagies lazdelė per naktį pailgės per pirštą. Ateikite visi rytoj.

Vagis ir galvoja. Ka daryti? Mano lazdelė bus ilgesnė negu kitų. Už peilio ir nupiovė gabalėlį. Rytoj eina patenkintas kartu su kitais pas teisėją. Ir taip paaiškėjo kad jis buvo pavogęs pinigė.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

— O KAS TA BENDRUOMENĖ?
AŠ NIEKADOS APIE JĄ NEGIRDĖJAU,

taip atsakė vienas lietuvis, duosnus aukotojas bet kokiam lietuviškam reikalui — spaudai, stovykloms, Senelių Namams.

Bendruomenė egzistuoja, veikia, ruošia tautinių švenčių minėjimus, bet be didesnės reklamos, niekur didelėmis raidėmis nesirašydama. Nemažai straipsnių buvo paskelbta spaudoje apie Argentinos Lietuvių Bendruomenę, bet nevisų dėmesys juos pasiekė.

Naujoji Valdyba išrinkta balandžio 28 d. pradeda naują darbo barą. Ji pasiryžusi "garsiau" reikštis, daugiau informuoti apie savo užmojus ir darbus, kviešti visus talkon svarbiausiam mūsų tikslui — lietuviškumui išlaikymui išeivijoje ir kovai už laisvės atgavimą Tėvynei.

Bendruomenės Susirinkimas ir Nauja Valdyba

NAUJA ARGENTINOS LIETUVIŲ KRAŠTO VALDYBA

Argentinos Lietuvių Krašto Bendruomenės valdybai pabaigus kadenciją, buvo sušauktas visuotinis narių susirinkimas Lietuvių svetainėje Avellanedoje šių metų balandžio mėn. 28 d.

Susirinkimą atidarė buvęs Krašto valdybos pirmininkas V. Balčiūnas, kuris pareiškė, kad čalis užsibrėžtų planų buvo įvykdyta, o kita liks naujai valdybai vykdyti.

Susirinkimui vadovauti buvo pakviestas agronomas Stasys Mikėlionis, o sekretoriauti kun. A. Steigvila.

DARBŲ APŽVALGA

Trumpą veiklos apžvalgą padarė buvusi valdybos sekretorė Ona Kairelienė, kuri paminėjo apie pasiruošimą Jaunimo Kongresui ir apie Argentinos Jaunimo delegacijos pasiuntimą, prie kurio prisidėjo visa kolonija; toliau paminėjo tylų darbą renkant parašus dėl Lietuvos bylos, kurie buvo Liet. Jaunimo įteikti Vašingtone. Paminėjo Lietuvių Bendrės pastangas iškelti Lietuvos klausimą lankantis įvairiems aukštiesiems svečiams Argentinoje, kaip De Gaulle, Luebke ir kitų. Lietuvių Bendrės glaudžiai visą laiką bendradarbiavo su ALOS Taryba rengiant tautines šventes ir Piet. Amer. kongresą, be to rūpinasi jaunimo švietimu, naujų akademikų pagerbimu ir yra numatę surengti jaunimo bei jaunųjų talentų šventę — vakarą.

NAUJOS VALDYBOS RINKIMAI

Pranešimui pasibaigus tuojau buvo einama prie naujos valdybos rinkimų. Visų pirma buvo pasiūlyti šie kandidatai: St. Babronis, Jurgis Gilvydis, Kastė Masiulionytė, P. Gudelevičius, J. Mikalčius, Mirra Rukšėnaitė, Auš. Steigvila, Em. Sabutiėnė, I. Šidlauskienė ir Kl. Viečas.

Balsavimas vyko slapta, sudarant rinkimo komisiją iš prof. Ernesto Paršelio su žmona ir R. Kairelytės, kurie visiems išdalino balsavimo lapelius. Suskaičius balsavimo rezultatus balsų daugumą gavo inž. St. Babronis, kun. Aug. Steigvila, J. Gilvydis, J. Mikalčius ir M. Rukšėnaitė,

Taigi, kas ta bendruomenė? — Tai Lietuva išeivijoje. Įstodami į kurį nors klubą, draugiją, sambūrį mes pareiškiame savo norą žodžiu ar raštu būti tos organizacijos ar klubo nariu. Lietuvių bendruomenei priklauso me savo gimimu. Mūsų lietuviška kilmė, mūsų gyslose tekantis lietuviškas kraujas, lietuviška širdis mus jungia ton bendruomenėn, yra tarpusavio ryšiu.

Stengsimės palaikyti ir konkretų ryšį su mūsų bendruomenės nariais — rašytu ar gyvu žodžiu.

Skelbsime dalimis Bendruomenės įstatus, aiškinsimės B-nės pilnateisio ir nepilnateisio nario sąvokas, lauksime nuomonių iš mūsų tautiečių ir dėkosime už malonų dėmesį šioms skiltims.

Koresp.

kurie pareigomis pasisikirstė sekančiai: pirmininkas — inž. St. Babronis, vicepirm. — k. A. Steigvila, jaunimo reikalų vedėja — M. Rukšėnaitė, sekretorius — J. Mikalčius ir išdininkas — J. Gilvydis. Valdybos nariais liko P. Gudelevičius, K. Masiulionytė, A. Šidlauskienė o garbės nariais jėjo Zef. Juknevičius — Lietuvai Išlaisvinti Centro pirmin. Juozas Kanapinskas — Buenos Aires — Liet. Bendrės apylinkės pirmin. ir Ign. Padvalskis — Taut. Fondo pirmininkas. Be to, revizijos komisijon buvo išrinkti vienbalsiai: Ona Kairelienė, Vincas Naruševičius ir Klemensas Viečas.

TIK PO ŠIMTINĖ

Buvo nutarta, kad solidarumo mokestis 1968 metams bus 100 pežų, o mažamečiams 50 pežų. Daugelis susirinkusiųjų tuojau pat apsimokėjo solidarumo mokestį.

Po rinkimų prasidėjo vaišės, o prie vaišių vyko kalbos. Visų pirma kalbėjo naujas pirmin. inž. St. Babronis, pabrėždamas, kad nauja valdyba daug dėmesio kreips į lietuvišką jaunimą, į Lietuvos išlaisvinimo bylą, gerų santykių palaikymą su ALOS Taryba ir bendrai su visa kolonija.

Vyt. Balčiūnas, buvęs pirmin. palinkėjo nauja valdybai daug sėkmės ir pažadėjo padėti. Ignas Padvalskis kalbėjo Tautos Fondo reikalu ir tuojau pat gavo porą tūkstančių pežų aukų. Zef. Juknevičius nušvietė nueitą Lietuvai Išlaisvinti Centro kelią ir pareiškė, kad "kovosias iki pergalės". Ona Kairelienė atkreipė dėmesį į santykių palaikymą su Pasaulio Liet. Bendruomenė. J. Gilvydis apeliavo į visų bendradarbiavimą, o J. Kanapinskas palinkėjo sėkmės ir drąsos. Pijus Gudelevičius nurodė galimybes pasidarbuoti individualiai prie bendrų reikalų, kun. Aug. Steigvila išsitarė švietimo reikalų, ragindamas daugiau visiems tuomi susirūpinti. Juozas Mikalčius padėkojo už pasitikėjimą. Susirinkimo oficialioji dalis buvo užbaigta Lietuvos himnu, po kurio sekė lietuviškos sutartinės.

**S k a i t y k
ir p l a t i n k
" L A I K A "**

Pas. Liet. B-nės III Seimas

Šiuo BIULETENIU SPAUDAI, P. L. B. III-jo Seimo Komitetas pradeda periodinę informaciją apie Seimo Komiteto darbus.

- Galutinai suformuotas P. L. B. III-jo Seimo Komitetas.
- P. L. B., šių metų rugpjūčio 29, 30, 31 d.d: ir rugsėjo 1 ir 2 d.d. New Yorke šaukia P. L. B. III Seimą.
- Seimo darbotvarkė:
  - Darbo posėdžiai
  - Paskaitos: "Laisvinimo Kova ir Politinės Perspektivos" — VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūnas. "Okupuotos Lietuvos Padėtis ir Išeivija" St. Lororaitis Jr. "Išeivijos Kultūros ir Švietimo Rūpesčiai" Kanados LB pirm A. Rinkūnas. "Valstybingumas ir Tautiskumas" prof. dr. A. Klimas.
  - Literatūros Vakaras: Vadovaus: raš. Paulius Jurkus Tikimės, kad Literatūros vakare dalyvaus svečias iš Australijos - rašyt. PULGIS ANDRIUŠIS.
  - Jaunimo Manifestacija: Motorkada Sporto varžybos Parodos Miss Lithuania rinkimas
  - SEIMO BANKETAS
  - Iškilmingos Seimo pamaldos - Šv. Patriko Katedroje.
  - Iškilmingas Seimo posėdis: Kultūrininkų ir kultūros darbuotojų pagerbimas 1968 metų premijų įteikimas.
  - Didysis Seimo Koncertas - Lincoln Centre:
    - Simfoninė dalis: Simfoninis orkestras, solistai: Stankaitytė, Baras, Vaznelis; Dirigentas: Vyt. Marijošius. Kompozitoriai: Gaidelis, J. Kačinskas, Lapinskas. Visi kūriniai nauji ir pirmą kartą išpildomi. Tokia programa yra tikslu duoti progos mūsų kompozitoriams ir menininkams pasirodyti žymiausiam muzikos centre Amerikoje — LINCOLN CENTER.
    - Čiurlionio Ansambelis iš Clevelando, vad. muz. A. Mikulskis.
  - Meno Paroda: Meno paroda — pirmą kartą Amerikoje — ruošiamą skaidrėmis. Numatoma apie 2000 darbų paroda. Parodos Katalogas, Parodos atidarymas ir kt.
  - Ekskursija laivu apie New Yorką — vainiko padėjimas prie Laisvės Statulos.
- Seimo Vadovas — red. Paulius Jurkus (Seimo programa ir sveikinimai).
- Numatoma susukti Seimo filmą, paruošti nuotraukų albumą, užrekoruoti į juostą seimo darbus, surinkti viską kas bus lietuviškoje periodinėje spaudoje apie III P. L. B. Seimą.

III-jo Seimo Komiteto Informacijos Sekcija.

NEPROTINGIEJI ŽMOGAUS DRAUGAI

Iš penkių suimtyjų vienas buvo nužudęs savo išgertuvių draugą. Vargšų kvartale, dėl barnių alkoholio apsvaigime. Bet nėvienu nepripažįsta. Tada tardančiam policininkui ateina mintis sustatyti juos akivaizdon su šuniuku, kuris buvo neatskiriamas užmuštojo palydovas. Jis turėjo matyti baisiąją sceną. Bobby liūdnas saugojo tuščią kiemą. Vos tik jėjo penki tardomieji, jis nedvejodamas ir smarkiai lodamas šoko ant vieno ir kibo blauzdon. Tai iš policinės dienraščių kronikos prieš keletą metų.

Miauksintis Murziukas ar Meškis savo lojimu pranešantis, kad kas nors artinasi prie durų, ar mus sveikinanti papūga, pridoda daugiau spalvingumo mūsų gyvenimui ir dažnai teikia apčiuopiamos naudos.

Įstatymu nr. 2786, balandžio 29 yra paskirta Gyvulių Diena. Dienraščiai, radijas, TV tą dieną priminė mūsų pareigas — nekriauti, nekankinti gyvulių, kurie mums tarnauja ir teikia savo draugystę, kartais ištikimesnę negu žmogaus.

Minėjimą ruošė "Sarmiento vardo Gyvulių Globos draugija" ir kitos panašių tikslų institucijos. Paskaitos ir dovanų įteikimas vyko Lavalle 1334, Capital.

Premijas gavo dienraščių ir TV fotografai bei koresponden-

tai, kurie platina gyvulių globos idėją.

Šalia manęs sėdėjusi mergytė gavo premiją už aprašymą mažojo šunelio — Carlitos, kurį čia atsigabeno iš Venezuelos. Buvęs toks malonus, taip vikriai bėgiojo, sukinėjosi kaip tikras Carlitos Čaplin. Pasimetęs tarp gėvės triukšmo. Prašė susirinkusiųjų, kad padėtų surasti jos dingusį Carlito.

Policijos ugniagesiai priimdami premiją jausmingai pasakojo, kaip gaisro metu jiems tenka gelbėti name pasilikusius gyvulėlius. Luis Sandrini su savo žmona gavo premiją už atsakymą dalyvauti Ispanijoje jaučių kankinimo ir žudymo aikštėje.

Aš atstovavau lietuvius. Pirminu, kad ir Lietuvoje mūsų sodų ir kiemų sargai — šunys ir pelių vaikytojai iš aruodų, buvo tinkamai globojami ir čia lietuvis pamokė savo vaikutį, kad neskriautų šunelio ar karytės, o jį paglostytų, mylėtų ir globotų.

Būtų malonų, kad ir lietuvių organizacijos, kurios turi sodelius, imtųsi iniciatyvos minėti balandžio 29 — gyvulių dieną ir organizuotų naminių paukščių ir gyvulių parodas. Tikiu, kad atsirastų daug pritariančių ir bendradarbiaujančių.

Kurie pritarę šiai minčiai, malonėkit rašyti: Navarro 3036, Capital.

Belgrano Marytė.

• AIDAI, 1968 m., kovas, nr. 3 (221). Literatūrinė daly patrauklus R. Šilbajorio straipsnis "Išpūdziai iš A. Vaičiulaičio kūrybos", 10 puslapių apimties. Mintijimo mėgėjams A. Maceinos "Krikščionybė ir filosofija".

• ATEITIS, 2, vasaris 1968. Pagrindinis str. Antano Paškaus — Ateitininkas studentas laiko dvasios perspektyvoje.

• Šaltinis, balandis, nr. 2 (1267). Vien tik šiame numeryje yra poros dešimčių bendradarbių rašiniai. Visi vienodai įdomūs. Yra poezijos didiesiems ir mažiesiems.

NAUJA KNYGA

Broniaus Zumerio "DABARTIES SUTEMOSE". (Žvilgsnis į mūsų laikotarpio žaidas ir skaudulius). Išleido Lietuviškos knygos klubas, Čikagoje 1967 metais. Marijonų vienuolijos premijuotas religinės minties veikalas.

Knygos autorius pradžioje savo veikalo pasako trumpai apie ką jis rašo: "Ir šiais laikais yra daug meilės, širdies, maldos, pasišventimo bei aukos. Tik vienas Dievas težino, kiek prie dangaus vartų susirenka mūsų laikų kankinių ir šventųjų... Visi šie dalykai čia neminimi. Apsiribota mūsų laikotarpio daugiavardžiais skauduliais ir žaizdomis, pasireiškančiomis gyvenime, įvairiomis apraiškomis".

Autorius nagrinėja gana smulkiai mūsų laikų "skaudulius" ir lyg įgudęs istorikas bando nurodyti tų blogybių šaknis ir jų galimas pasekas — katastrofas. Jis cituoja Pijaus XI žodžius: "Sunkiausia liga, kuria serga mūsų laikų žmonija, ir vaisingiausia versmė visų blogybių, kuriomis kiekvienas išmintingas nusiskundžia, tai lengvabūdiškumas ir neapsigalvojimas, kuris išmušė žmones iš tiesaus kelio".

Skaitydamas šią knygą, skaitytojas pasijunta lyg didžioje žmonijos laboratorijoje, kur par padidinamus stiklus parodomos mūsų laikų didžiosios moralinės žaizdos. Tas vaizdas lyg apglušina. Ieškai kitos knygos ar minties, kuri duotų receptą šioms ligoms pasigydyti. Tiesa, autorius mini ir šviesias prosvaites, bet labai tamsiame fone, todėl ir knyga užvardinta "Dabarties Sute-mose".

Knyga baigiama šiais pranašingais žodžiais: "Tačiau uždavinio sunkumas nugalimas. Mes je nusigastame todėl, kad dar nesukaupiame jėgų tai atlikti. Visi žmogaus bandymai, žygiai ir mokslai, jeigu jie bus atjungti nuo Šv. Evangelijos ir nebus peršviesti jos dvasia nuo viršaus iki apačios, bus ne laimės ir džiaugsmo žaismas, bet įrankiai brolydžio Kaino, kuris nužudęs brolių, išėjo tiesi pamatų, ant kurių mes dar ir šiandien stovime".

Atsakymą gali duoti iš pavergtos Lietuvos pasiekusios eilutės, atspausdintos "Šaltinio" šių metų antrame numeryje:

—O menko tikėjimo žmonės!

[Kam bailūs?

Kam vis abejojate Dievo ga-

[lybe?

Tik tol jums ramu, kol naktis

[nusiblaivins,

Kol kelią jums šviečia žvaigž-

[dynai sužibę".

J. Pragiedrulis.

METINIS SUSIRINKIMAS

42-ras STRAIPSNIS

Jeigu būtų norima susirinkimą pradėti punktualiai — nustatyta valanda, tai turėtų susirinkti virš pusės narių. Ir tai niekada neįvyksta, net ir valdybą renkant. Narių yra virš pusės tūkstančio (skaitlingiausia lietuvių organizacija Argentinoje), o kai kurie gyvena net Š. Amerikoje. Negi skris lėktuvu į susirinkimą.

Nariai žinodami, kad yra toks 42-ras Istatų straipsnis, kuris pripažįsta teisę susirinkusiems bet kokiame skaičiuje spręsti draugijos reikalus net ir jos likvidavimą, praėjus valandai nuo skelbiamos pradžios, renkasi nesukibę. Nori užsimokėti nario mokesį, užėiti į bufetą, į knygyną, pasiūnekučiuoti su seniau matytais bičiuliais.

Izd. St. Dziugis, ne pirmą ir ne paskutinį kartą šiose atsakominguose pareigose.

17 val. salėje sėdėjo tik du nariai Tačiau greitai pradėjo salė pilnėti ir visos paruoštos kėdės buvo užimtos. Dalyvių buvo apie 150.

KAIP VISADOS

17.30 val., kaip ir praėjusiais metais, ir užpraėjusiais, pradamas susirinkimas. Pirmininkas Julius Mičiudis prakalba lietuviškai ir praneša, kad susirinkimo programa bus vykdoma ispaniškai — taip rašomi protokolai, taip balansai, taip reikalauja sąvairpinių draugijų įstatymas.

Nors 9 punktai dienotvarkėje, bet pirmininkui šūmaniai vadovaujant, susirinkusiems tvarkingai sekant pranešimų eigą, susirinkimas vyksta sklandžiai. Be to, kiekvienas yra gavęs leidinį, kuriame visos žinios yra — balansas, veikimo apžvalga, narių skaičius. Jų paduota 528, nors sudedant garbės, aktyvius, dalyvaujantius ir vaikus, gaunasi septyniais daugiau.

Paskaitoma pavardės 32 naujų narių, kurių priėmimas susirinkimo — patvirtintas.

6-me punkte pirm. praneša apie Rūmų Fasado baigimo planus. Architektas paruošęs sąmatą 2,3 milj. sumai. Susirinkimas įgalioja valdybą svarstyti šį klausimą, nuspręsti ir vykdyti.

VALIO SKRUZDĖLYTEI!

Pertraukdamas dienotvarkės punktų svarstymą pirmininkas praneša, kad "kartu su valdyba dirba viena bendradarbė, tartum darbščioji skruzdė, kurios darbas tylos, daugumos narių nepastebimas, bet yra labai reikšmingas.

Ji paaukoja daug darbo valandų, užsimoka savo kelionės išlaidas ir visados be pretensijų. Ji sutvarko atskaitomybės dokumentus ir kartu su L. Ryseliu paruo-

Pirm. J. Mičiudo neiškreipia iš centrinės linijos jokie kritikai.

Šia metines apyskaitas ir balansus. Tai mūsų buhalterė — Sofija Kisieliūtė! Susirinkusieji smarkiais plojimais palydi pirmininko žodžius. Jos darbo įvertinimui Alicija Zienkaitė ir Eugenija Rudytė valdybos vardu jai prisega auksinį medalį.

MESTA SNIEGO GNIUŽTĖ

Susirinkimas pasibaigė. Visiems keliantis nuo kėdžių, pirmininkas vėl prašo "dėmesio!" ir praneša, kad "Elena Ryselienė valdybos padrašinimui, kad greičiau imtųsi fasado užbaigimo darbų, pridėda savo smėlio grūdėlį — siūlo paskolyti 10.000, pezų". Plojimams nutilus, mes toji sniego gniūžtė pradeda riedėti ir augti. Nereikėjo nei penkių minučių, kad tarp paskolų ir aukų susidarytų 125.000, pezų. Pridėjus turimą sumą banke bus jau pusė milijono. Valdyba gali drąsiau imtis darbo, matydama nuoširdžią narių paramą.

Pasibaigus oficialinei daliai, narių dauguma dar ilgokai šnekučiavo salėje, kiti raštinėje ar bufete. Visi entuziastiškai nusiteikę ir pasiryžę bendradarbiauti su valdyba.

Sekr. Osv. Jonušys, pavyzdgingai tvarkantis L. C. raštinę.

• R. Klimanskio namuose, Yatay, V. Alsina, 16 val. kalbamas rožančius kasdieną, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

PLACARDS
BALDAI IR SPINTOS
Sav. Mykolas Rackevičius
Gaminami įvairių rūšių
Vieytes 3647 — Mar del Plata

"VISKAS MOTINAI"

Tai vieninteliai du žodžiai Charles Dikenso, "Dovydo Koperfildo" ir kitų vertingiausių knygų autoriaus, testamente. Tai trumpiausias testamentas. Ir prasmingiausias. Juk mūsų fizinės ir dvasinės prigimties pradus gavome iš motinos. Mūsų pastangos ir nuopelnai tik antraeiliai.

Viskas motinai buvo skirta įvykusiame L. Centre minėjime, sekmadienį - gegužės 5. Motinai deklamuoti eilėraščiai, dainos, prakalbos, gėlės.

Minėjimą trumpu žodžiu atidarė pirm. J. Mičiudas ir jo paprašyti dalyviai atsistoję minutės tylą pagerbė mirusias motinas. Toliau programai vadovavo inž. Alg. Rastauskas.

El. Ryselienė skaitė dienas pritaikintą paskaitą. Publika atydziai cėkė preleger.tės dėstomas mintis ir puikiai girdėjosi, nors ir be garsiakalbių.

"Ave Maria" pagiedojo Marytė Zavickienė, pianinu lydint jos dukrai Nelidai. Sekė "Papatvno" vaikučių deklamacijos — Claudia ir Laura Mutis, Celia ir Giacielė Mičiudaitės, Liliana ir J. Urbonavičiai.

Vėl scenoje pasirodo solistė su dukrele ir atlieka "Motinos Ilgesi" (Ad. Lečo žodžiai ir Igno Andrijausko kompozicija) ir "Kad aš našlaitė" — Al. Kačanausko.

Onos Rastauskienės ir Elzės Kairytės — Casabūri asmenysa buvo pagerbtos visos motinos. Nel. Rudytė ir Al. Zienkaitė itėikė šioms dviem motinoms po gyvų gėlių puokštę.

Toliau — arbatėlė ir užkandžiai.

Programa buvo kiek sutrumpinta ir pravesta tik rimtoje nuotai koj. Šalia L. Centro rūmų mirtis aplankė vieno nario šeimą. Mūsų orkestro vedėjo Jono Wycho mamytė atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Todėl šiame minėjime nebuvo muzikos, šokių, nei garsiakalbių.

• Motinos dienos minėjime dalyvavusi Marytė Sabalauskaitė, Miss Argentina 1967, užpildė pareiškimą ir įstojo nare į A. L. Centrą.

***

• Beriso lietuviai paminės savo motinas gegužės mėn. 26 d. Sudėrinės mišios bus atlaikytos 17.30 val. Maria Auxiliadora bažnyčioje ir po jų minėjimas "Mindaugo" salėje.

ATŽALYNAS TV

Liet. Aušros Vartų parapijos mokyklos ATŽALYNAS, vadovaujamas mok. Z. Varagaitės, šio mėn. 20 d. 15 val. pasirodys su dainomis ir tautiniais šokiais per TV 13.

• Pp. Ropienių naujagimė Marcelė - Aleksandra, jų namuose, aplankė visas Atžalynas pagal savo tradiciją padovanodamas jai auksinį medalikėlį. Ta proga Atžalynas buvo gražiai priimtas ir pavaišintas.

• Kun. J. Margio motina, gyvenanti Long Beach, Kalifornijoje, buvo pagerbta kaip pavyzdinga — daug šeimoms išauklėjusi motiną. Jos dukterė yra seselė kazimierėtė, vienas sūnus vienuolis — brolis ir kitas — Rosario Klebonas.

• Gegužės 31 d. 18.30 val. Aušros Vartų b-je bus atlaikytos šv. Mišios Val. Alsina lietuvių ir kaimynų intencija — pasiaukojant švč. Marijai Karalienei.

NAUJAS INŽINIERIUS

Vytautas Janulionis paskutinius egzaminus išlaikė balandžio 19 d. Jam teko jų daugiau išlaikyti, negu kitiems inžinieriams. Kelėtą "virš normos". Kodėl?

—Kelis semestrus Vytautas studijavo pramonės inžineriją. Ir laikė egzaminus. Vėliau perėjo prie mechanikos. Ir ją baigė. Studijavo, dirbo (turi medžio apdirbimo dirbtuvę) ir rūpinosi su-

kurta šeima. Retas kuris turės tiek ištvėrmės. Neretai kuris (nebūtinai iš lietuvių) palieka studijas dėl mergelės (novijos); dėl darbo daugelis; o auginti savas atžalėles ir studijas neišleisti iš akių, tai mažai girdėta. Vytautui užteko energijos ir laiko viskam. Ne be reikalo jis ir vardą tokį turi.

Jo žmona Irenė Jankutė džiaugiasi jo diplomu nemažiau kaip ir jis pats.

Vytauto tėvelis Juozas gimęs Rokiškio apylinkė, bet užaugo ir amatų mokykloje mokėsi Rygoje. Apsivedė Lietuvoje su linkuviete Ona Petrauskaite ir 1927 metų pradžioje atvyko Argentiron. Juozas Janulionis jau daug metų verčiasi bitininkyste. Tik šie metai nekokie. Sausra. Gėlės tiek mažai nektarc. Bitės vos tik sau maisto pasirenka.

Naujame inžinieriui — mūsų nariui Vytautui, linkime sėkmingos darbuotės savo pasirinktoje specialybėje ir ilgiausių metų!

Alarmis.

SENELIŲ NAMŲ REIKALU

MIELI BROLIAI

Maloniai kreipiuosi į Jus prašydama, kad atkreiptumėt dėmesį ir apsvartytumėt lietuvių pensininkų ir bendrai senelių padėti. Čia, Argentinoje, yra daug mūsų tautiečių pensininkų, kurie neturėdami giminių yra vieniši ir gyvena išsiblaškę po visus kampus. Daugelis neturi savos patogės.

Būtų labai gražu, kad tie visi mūsų tautiečiai susijungtų į vieną būrį, į vieną židinį ir sudarytų lyg ir vieną šeimą. Juk visi esame to paties lietuviško kraujo atsidūrę svetimam krašte. Jaunystę papraleidome čia sunkiai dirbdami ir taupydami. Būdami jauni visur pritikome. Daug čia yra lietuviškų draugijų, gražių vietų ir patalpų dėl pasilinksinimo, kur ir mes esame įdėję savo pezus; kaip pav. Susivienijimas, Lietuvių Centras, Nemunas, Mindaugas, Lietuvių Parapija ir t.t. Tačiau ligoje, nuovargy ar šiaip kokioje bėdoje ten pensininkams nėra vietos nei viena naktį pernaktvoti. Žinoma, ne tam tikslui tos patalpos ir statytos.

Ne visi turėjome vienodą laimę ar sugebėjimus praturtėti ar įsigyti kokią nuosavybę.

Todėl savo vardu rašau ir kviečiu visus pensininkus prisidėti prie didesnio Senelių Namų Židinio patalpų įsigijimo, kur galėtumėm visi tilpti. Tiesa, turime ir dabar vadinamus Senelių Namus, bet jie tokie maži, vos pora kambarių, o norinčių ten gyventi yra daug.

Mieli Broliai Tautiečiai, aš iš savo pusės labai nuoširdžiai patariu visiems ir kviečiu apsvartyti šį reikalą ir burtis vieningai į bendrą darbą visų pensininkų gerovei. Turime įsigyti didesnius patalpas, kur galėtumėm šviesiai ir laimingai leisti mūsų senatvės dienas.

Nesigailėsite! Aš pirmoji prie to prisidėjau ir dirbu nekiek nesigailėdama.

Laukiu Jūsų malonaus pritarimo. Kur vienybė — ten galybė!

Su aukšta pagarba

Juliana Skurauskaitė.

• TV apdovanoja Nelidą Burbaitę. Kovo mėn. paskutinę savaitę TV 9 vyko įdomi programa apie gėlininkystę. Moterys ir mergaitės buvo klausinėjamos apie gėles, jų priežiūrą ir t.t. Getai atsakiusioms buvo duodamos dovanos. Žiurovams buvo labai malonu matyti, kada L. Centro narė Nelida Burbaitė su kita mergaite, savo drauge, taip pat gavo premijas už savo žinias florikultūroje.

• Mirta Zygmantaitė, L. C. parengimų aktyvi dalyvė, balandžio 27 d. minėjo savo penkioliktoji pavasarį. L. Centro salėje puiki vakarienė, linksmi šokiai ir daug jaunimo. Atvykę svečiai ją apdovanojo daugeliu dovanėlių.

• Eduardas, Onos ir Antano Kairių anūkas balandžio 11 d. pabaigė 11 metų. Būrelis draugų susirinko į šia progą suruoštas linksmas vaišes.

• Adomas Rudėnas serga savo namuose. Linkime sustiprėti ir vėl grįžti į aktyvų gyvenimą.

AUKOS STATYBAI

\$ 10.000 — L. ir El. Ryseliai
„ 10.000 — E. Vilkišius
„ 10.000 — J. Rudaitis
„ 5.000 — J. Šiušis
„ 5.000 — K. Mankus
„ 5.000 — Ona Mičiudienė
„ 5.000 — Gloria ir Virginia Jasuitytės
„ 5.000 — Jonas Jonušis
„ 20.000 — L. C. Jaunimas
Po \$ 10.000,- paskolijo:
J. Švenčionis, P. Bilevičius, K. Vaitekūnas, L. Bernotas ir J. Mikalčius. Remiantiems mūsų rūmų statybą aukomis ar paskolomis labai dėkoja
A. L. C. Valdyba.

Skaityk
ir platink
"LAIKĄ"

Mūsų nariui ir orkestro vedėjui JUAN WYCHLO, netekusiam mylimos mamytės, reiškiamė nuoširdžią užuojautą

Argentinos Lietuvių Centro Valdyba.

Sekmadienio Dimeiai

TIKRIEJI ŽEMĖS VALDYTOJAI

Kristus savo kalno pamokslė pažadėjo antrą palaiminimą tiems, kurie romios širdies:

—Palaiminti romieji, nes jie paveldės žemę! Kas tie romieji? Tai žmonės, kurie gyvena taikoje su Dievumi ir kitais žmonėmis, kurie vengia ginčų, vaidų ir bereikalingų diskusijų.

Tai nėra silpno charakterio žmonės, kaip kiti apie juos galmano. Tai stipraus ir tvirto charakterio žmonės, kurie neušikrečia kitų silpnymėmis, bet jas nugali savo gerumu ir romumu.

PAVYZDYS PATRAUKIA

Pasakojama, kad Šv. Pranciškus Salezas iš mažens buvęs labai piktas ir nervuotas, bet paskui taip su Dievo pagalba apvaldė savo charakterį, kad kiti manė, jog jis nemoka iš viso pykti. Kartą jam esant jau vyskupu, atvyko heretikai, norėdami jį "sudoroti", bet jis parodė tokį švelnumą ir gerumą, kad jie atsivertė.

Todėl Kristus ir užtikrina, kad "romieji paveldės žemę". Tuomi norėjo pasakyti, kad romieji apvaldys netik patys save, bet ir kitų širdis. Nes tik romios ir nuolankios širdies žmonės pasiduoda kiti. Dėlko taip yra? Kadangi per nuolankius ir romius žmones pasireiškia Dievo malonė, jo meilė, o meilė yra stipresnė už mirtį: nėra jėgos, kuri jai galėtų pasipriešinti.

Kristus savo pavyzdžiu tai įrodė, kuomet jis paakė: "Kuomet būsiu pakeltas nuo žemės aukštyn, patrauksiu visų širdis". Ne pamokslais ir stebuklais laimėjo Kristus žmonių meilę, bet kuomet jis buvo pakeltas ant kryžiaus, kuomet parodė savo meilę iki galo, tik tuomet atsi-grįžo prie jo visi, kurie jį buvo pirma paniikinę.

PASISEKIMO PASLAPTIS

Dievo karalystės paslaptis glūdi kaip tik tame, kad romiesiems yra pažadėta galia apvaldyti kitus. Romos imperijos žydėjimo metu, maža sauja krikščionių apgalėjo visą pagouškąjį pasaulį.

Pasisekimo paslaptis buvo tame, kad jie ne kardu išėjo skelbti Dievo žodį, bet artimo meile. Ir vėliau viduriniais amžiais, kai buvo prasidėjęs moralinis smukimas Italijoje, užtekė vieno pavargėlio — Šv. Pranciškaus iš Asyžiaus miesto, kad vėl pakeltų žmonių papročius ir moralę netiek savo pamokslais, kiek savo paprastumu, savo neturto ir pilna meilės dvasia. Pasakojama, kad net plėšrus vilkas iš Gobio paklūęs šventajam, kad plėšikai atsivertė, sujaudinti šventojo romumu ir getumu.

Kalbėti mūsų moderniais laikais apie romumą, kada visi pasitiki tikrai jėga, ginklais, atrodo gana juokinga. Tačiau Dievo planai nėra žmonių planai: kas žmonėms atrodo stiprų, prieš Dievą yra niekas ir kas žmonėms atrodo silpna, Dievas padaro galingu.

DIEVUJE MŪSŲ STIPRYBĖ

Pavyzdžiai tai parodo aiškiausiai. Liurde Marijos apsireiškimas nemokytai ir sergančiai mergaitei Bernadetai atrodė visai nereikšmingas įvykis, nevertas dėmesio. Bet tas įvykis sukėlė viso pasaulio susidomėjimą. Ir nežiūrint vietos valdžios pasipriešinimo Bernadeta laimėjo, nes ją rėmė Marija ir dangus. Panašiai įvyko vėliau ir Fatimoje su trimis piemenėliais.

Bažnyčios arba Dievo karalystės kova liks visada piemenėlio Dovydo su galitoju, kurį Dovydas nugalėjo paprastu akmenėliu, tačiau pasitikėdamas Visagalio

Dievo pagalba. Mūsų ginklai visada bus silpni, bet kas tuos ginklus vartos Dievo vardu, visada nugalės. Mūsų ginklai yra atgaila, malda, duosnumas, meilė, kurie nugalėjo Romos imperiją, nugalėjo visų amžių prešus, nugalės ir dabar, tikrai reikia jais su pasitikėjimu naudotis. Dievas yra ir mūsų dienoje pasirošęs parodyti savo pergalę ir atiduoti žemę, tai yra žmonių širdis ne karingiems, bet romiesiems.

kun. Augustinas.

POPIEŽIUS SVEIKINO LIETUVIUS

Chicago's ALTO vicepirmin. kun. Adolfo Stašio vardu yra gauta telegrama iš Vatikano: "Šv. Tėvas yra dėkingas už sūniško prielankumo ir atsidavimo jausmus, perteiktus jam JAV Lietuvos katalikų vardu. Šv. Tėvas tiems gausiems savo sūnams ir dukterims nori atnaujinti pareiškimą savo ypatingo prielankumo, reikšdamas karštą viltį, kad amžiais įrodyta lietuvių ištikimybė religinėms tradicijoms ir toliau bus tęsiama ir atneš naujų dvasinių vaisių krikščioniškajame gyvenime. Šv. Tėvas nuširdžiai teikia lietuviams savo tėvišką palaiminimą, kaip gausių Dievo malonių laidą." Telegramą pasirašė Vatikano Valstybės sekretorius kardinolas Cicognani. **Antanas Audėnas**

• "Clarín" apie liet. ekskursiją. Vienas žymiausių rytinių dienraščių — "Clarín" balandžio 23 d. įsidėjo 50 eilučių straipsnį apie "Peregrinacion de los lituanos", kur aprašo lietuvių kelionę į Lujan šventovę, įvykusią sekmadienį, 21 balandžio. Primenama Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 m. sukaktis ir, kad šie metai yra paskelbti "Laisvės kovos metais".

• Leonas Veglo, TV aparatų fabrikantas, keletą savaičių viešėjo Neuquen ir Bariloche vietovėse.

• Didvyriškumas gali, reikalingi ištikus, išgelbėti tautą, bet tos tautos dvasinė didybė kyla tik iš kasdieninių mažų dorybių visumos.

Gle. Bon.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• Pastovūs diakonai Belgijoje. Popiežius leido Belgijai turėti pastovius katalikus diakonus, kurie bus išventinti ir pasilikis visą gyvenimą šiose pareigose. Šiaip, dabartiniiais laikais diakonais būdavo tik trumpą laiką, o po to priimdavo kunigystės šventimus. Tai buvo tik pereinamasis laipsnis. Pastovaus diakono šventimus galės priimti ir vedusieji vyrai.

• Blogio galios paslaptis glūdi gerųjų žmonių apsilaidime ir bailume. Šėtono vaikai siaučia todėl, kad tikintieji snaudžia patogiose tinginystės kėdėse. Žodžiai nepasakoti Kristaus apgynimui, tampa jo išdavimu.

Br. Zumeris.

• Šv. Tėvas Paulius VI, įvertindamas lietuvių šv. Kazimiero kolegijos veiklą Romoje, padovanojo jos bibliotekai svarbų mokslinį trijų tomų veikalą — kodeksą "Gratianum" su įrašu ir apaštališkuoju palaiminimu.

• Lietuviai misijonieriai Japonijoje. Dabartiniu metu Japonijoje dirba net penki įvairių vienuolių misijonieriai lietuviai kunigai: A. Karlavičius, A. Margevičius, J. Puišis, Edm. Sambaris ir R. Šaulys. Pirmasis lietuvis misionierius Tolimuose Rytuose buvo švento gyvenimo vyras jėzuitas tėvas Andrius Rudamina, gimęs 1596 m. Lietuvoje ir miręs 1631 m. Kinijoje.

KUR SPAUDŽIA — TEN GERIAU

Pašaukimų skaičių į kunigų ar vienuolių luomą, paskutinių keletos metų bėgy, žymiai sumažėjo laisvės kraštuose, ypač Šiaurės ir Pietų Amerikoje ir Olandijoje. Uždaromos seminarijos ir vienuolių naujokynų namai. Tačiau Dievo palaima kitur suklesė. Užėjus "atolaidžiui", atsileidžiant kiek komunizmo varžtams, Jugoslavijoje ir Lenkijoje labai padaugėjo pašaukimų skaičius. Seminarijos perpildytos, vargais ne galais plečiamos patalpos.

Jugoslavijoje statomos penkios naujos seminarijos. Ten, Poreč Pula vyskupas turi tiek pašaukimų į kunigus, kad, neturėdamas vietos klierikams, miegamuosius kambarius padarė pastato pastogėje. Namas yra senas, stogas skylėtas, lyjant nėra kur dėtis, tačiau tas neatbaido kandidatų į kunigus.

Zagrebo saleziečių klierikai gyvena ir mokosi vienos 1964 m. potvynio sužalotos bažnyčios sklepe. Dabar valdžia leido pasistatyti naują namą. Jį stato savo rankomis visi saleziečių kunigai, klierikai, broliai.

Zaros vyskupijoje pastatyta naujos seminarijos tik dalis, nes nėra pinigų. Vyskupas turėjo atsisakyti priimti kelias dešimtis kandidatų, nes nėra vietos.

Pasizymėk savo kalendoriuje — S. L. ARG.

1968 m. birželio mėn. 8 d. 21 val. Susivienijimo Patalpose Av. San Martin 3175, Lanus Oeste

TRADICINĖ METINĖ MEDŽIOTOJŲ VAKARIENĖ

Gražios ir originalinės premijos Medžiotų karalaitės rinkimai. Visi stalai papuošti ir paruošti gardūs patiekalai — kurapkos, kiškiai ir kiti skanėstai.

Prašome bilietus užsisakyti iš anksto.

Pavėlavusiems gali pritrūkti. Tada visus metus — iki kitos vakarienės, gailėsitės.

C. Valdyba.

BEIEŠKANT VAISTŲ PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Tiems, kurie serga komunizmo liga, geriausias vaistas būtų nuvažiuoti į komunistinį "rojų" ir tenai pagyventi keletą metų, kad pasigydytų nuo tos ligos. Taip jau atsitiko ne su vienu mūsų tautiečiu.

Tik visa bėda, kad "pagijusius" neleidžia sugrįžti atgal, nes bijo, kad gali papasakoti kaip "pasigydydė". Bet mums svarbu sulaikyti sveikuosius, kad jie neapsirgtų ta ligas, nes geriau yra pramatyti blogybę, negu paskui nuo jos gydytis.

Tat, šiame numeryje trumpai pasvarstysime, kaip apsisaugoti nuo to maro, kuris grėsia užkrėsti visą pasaulį. Nes ar šiaip ar kitaip begalvotume, komunizmas yra tikra žmonijos liga, tikras dvasinis maras, kuris siaučia ir renka sau aukas visuose pasaulio kontinentuose.

Kad tikrai užkirsti tam marui kelią, reikia gerai žinoti, kas yra to maro bacila (bakterija), kuri užkrečia šių dienų pasaulį. Toji bacila yra bedievybė, kuri skleidžiama įvairiais gražiais šūkliais, kaip "darbininkų klasės išlaisvinimas", kaip "senų prietarų nusi-kratymas", "žmonijos suvienijimas" ir tt. Po visais tais šūkliais yra dedamos minos susprogdinti Dievo bažnyčią ir visą krikščioniją, o paskui palaispinti su-naikinti ir paties žmogaus laisvę, jo asmenybę, padarant jį automatu.

Taigi stojant į kovą prieš bedievybės marą, tenka susirūpinti krikščioniškos dvasios atnaujinimu. Tai yra priešnuodis. Visos kitos pastangos, kaip žmonių

kultūrinimas, jų praturtinimas dar neišsprendžia problemos, nepanaikina bedievybės nuodų. Nes bedievybė irgi yra savotiška religija — yra medžiagos garbinimas. Vietoje Dievo altoriaus pastatomas yra tankas su kulkosvaidžiu, prieš kurį visi privalo nusilenkti nori ar nenori.

Tokiu būdu komunistinis molochas jau turi paklupdęs virš 200.000.000 Rusijoje (su užimtais kraštais) ir apie 700 milijonų kiniečių ir grąšina paklupdyti visą pasaulį, kad garbintų piaučuvą ir kūjį kaip žmonijos visuotinos vergijos simbolį. Kol dar nevēlu, reikia atbusti ir pasižiūrėti, kur mes stovime ir koks pavojus grėsia visam pasauliui.

Vienintelis priešnuodis, vienintelis ginklas šioje kovoje yra dvasinis žmonijos atsinaujinimas, kuris dar gali išgelbėti padėtį. Nei atominiai ginklai, nei kiti pabūklai gali išgelbėti žmoniją nuo bedievybės siaučiančio maro, bet tikrai EVANGELIJA — gyvas Dievo žodis, kuris turi būti įgyvendintas ir tapti nauja realybe.

Dabartinis popiežius Paulius VI paskutiniuoje savo enciklikoje "Tautų Progresas" nurodo šių dienų blogio šaknis ir duoda receptą, kaip nuo to blogio apsisaugoti. Jis tai išreiškia vienu žodžiu: "visuotina meilė", kuri gali pastoti kelią visuotinai neapykantai, skleidžiamai bedievybės "apaštaly".

Pagal popiežių negana yra rūpintis medžiaginiu žmonių pagerinimu, bet turi eiti pirma visko "dvasinis progresas" arba dvasinis atsinaujinimas, be kurio medžiaginės gėrybės nustoja vertės, nes vietoje

padėjusios, jos dar trukdo užmušdamos žmonių dvasinius pradus.

Ir tai mes labai aiškiai matome savo akimis. Ten kur vietoje Dievo altoriaus atsistojo mamona — pinigai, ten prasideda žmonių sielų išpardavinėjimas, žmogaus paniekinimas, sugyvinimas ar tai būtų proletarų "rojuje", ar tai būtų kapitalistinėje santvarkoje, nes negalima tarnauti dviems ponams kartu: Dievui ir mamonai. Kuomet žmonija tarnauja Dievui, ji eina tikrai savo pašaukimo keliu, gyvena tikroje laisvėje; kuomet ji pradeda nusilenkti mamonai — pinigui, tuomet ji praranda savo laisvę: išmaino savo sielą į sriubos lėkštę.

Tat vienintelis kelias į tikrąją laisvę, žmoniškumą, atsinaujinimą yra Evangelijos įgyvendinimas, tikrame krikščioniškame broliškume, pasidalinime ne vien materialinių gėrybių, bet ir dvasinių ir kultūrinių vertybių. Visi esame kviečiami į šį atsinaujinimą. Kokiu būdu tas atsinaujinimas įgyvendinamas, pasvarstysime sekančiame numeryje, o dabar tikrai vienas pavyzdys iš gyvenimo.

Viena komunistų grupė atvykusi iš Maskvos netikėtai apsilankė vienoje krikščionių vietovėje, kur buvo įvairių tautų žmonės sujungti vieno idealo — artimo meilės. Po poros dienų svečiavimosi komunistų vadas pasakė: "Jūs tikrai gyvenante tai, apie ką mes svajojame, jūs jau turite tikrą rojų žemėje, apie kurį mes kalbame, bet niekuomet nematome"...

J. Vikšninis.

MOTINOS DIENAI

“ŠTAI TAVO MOTINA”

Dievo Motinos Lopšinė.

Tyliau, tyliau, naktie, dvelkimą švelnų
nėšk čia pro palmių miegančius lapus,
ir vėjas tenepūs čia nuo Libano kalno,
ir ant Jordano tę rasa lig ryto bus.

Tyliau, tyliau giedokit, serafinai,
ir žvaigždės, jūs, plazdenkite tyliau, —
ir aš be atdūsio prie Jo, prie mano džiaugsmo rymau,
kol rytmečio šviesi žara išauš.

B. Brazdžionis.

* * *

Jei būtų įmanoma priversti
mūsų laikų gyvenimo galvotūk-
čiais šniokščiančią srovę paklus-
ti anam poeto “tyliau, tyliau...”,
gal moderniu vadinamas žmogus
nors gegužio mėnesį stab-
teltų pasigrožėti šituo, budinčios
Dievo Motinos vaizdu. Prisimin-
tų tada, kad Dievas atpirkęs mū-
sų kaltes ir grįžęs savo Tėvo bū-
stinėn, nepaliko mūsų čia našlai-
čiais. Ne!

Kalvarijos kalne prie Kryžiaus
stovėjo šv. Jonūs, atstovauda-
mas mus — žmoniją. “Jėzus,
pamatęs motiną ir stovintį mo-
kytinį, kurį Jis mylėjo, tarė savo
motinai: Moteriške, štai tavo sū-
nus. Paskui tarė mokytiui: štai
tavo motina” (Jono 19, 26-27).

Nesame mes našlaičiai šioje
“ašarų pakalnėje” — Dievo va-
lia Marija yra mūsų motina. Tu-
rime mes ko šauktis pavojuje,
kam pasiguosti skausme, kuo
pasitikėti abejonėj.

Mūsų tauta ypatingai mylėjo
savo dangiškąją Motiną. Liau-
dis sakydavo: Marija — Mūsų
Motinė. Sušvitus nakties dang-
gij aušrinei žvaigždei, dažnai
pasigirdavo giesmės Marijos
garbei.

Gražiausias Lietuvos metų mė-
nuo — gegužis buvo aukojamas
Marijai. Mėnuo, kuriuo žavėjo-
si poetas Aistis:

“O buvo toks gražus gegužio
[galas,

Purienomis gelsvai putojo pie-
[vos.

Ir taip žaliais laukais, links-
[mais berželiais

Žydrum danguj gėrėjosi pats
[Dievas”.

Gegužio vakarais kaimas rink-
davosi ar kieno kieman prie kry-
žiaus, ar prie kokios tuosė “ža-
luose laukuose tarp linksmu ber-

želių” visų mėgiamos koplytėlės.
Čia turintis geresnį balsą praves-
davo maldas, pirmu balsu traukė-
giesmes Motinėlei Marijai. Toli
banguodavo giesmės aidai, ir mū-
su šalis valandėlei tapdavo lyg
didžiuliais maldos namais, žydro
dangaus lubomis, kartais debe-

sėlais pajvairintu, išuostais šla-
mančiais medžiais. Tikrai, galė-
jo “gėrėtis pats Dievas”.

Marija mūsų Motina. Kol
žmogus su pasitikėjimu atsiduo-
da jos globai, žmogaus priešas
nieko jam negali padaryti. Tai
griebiasi jis klastos: jau kiek šim-
tmečiu stengiasi griauti pasitikė-
jimą Marija, pašiepia Marijos
kultą, bando išrauti iš atminties,

kad Marija jau aukojosi žmoni-
jai atsakydama angelui: “Štai aš
Viešpaties tarnaitė, tebūnie man
pagal Tavo Valią”; kad Jinai
buvo su Kristumi Kančios ke-
lyje, kad buvo Kalvarijos kalne
prie Kryžiaus. O Vatikano II-sios
santarybos metu leido gaudus,
kad Bažnyčia prisiderins prie
protestantų ir panaikins Marijos
kultą. Ir kiek silpnadvasių tuo
patikėjo!

Paulius VI savo kelione į Fa-
timą tuos gaudus galutinai iš-
blaškė.

Ne, nesame Viešpaties palikti
rašlaičiais — mes turime Moti-
ną. Ir kai “modernaus” gyveni-
mo rankos tykos tavęs, kai lyg
paukštis išblokštas iš lizdo išsi-
gandęs blaškėsis, girdėsi Balsą
nuo Kalvarijos Kryžiaus:

—Štai tavo Motina.

Pov. Mačernis.

* * *

Pasaulį, mama, myliu kaip brolių,
Bučiuoju žemę, myluoju uosį—
Nuklydęs jaunas pasaulio toliuos,
Tavęs taip, mama, Tavęs ilgiuos.

Ant. Paplauskas.

* * *

Pavasaris lipa į kalnus,
skleidžiasi šlaito lazdynas,
čiurkšlēm upokšniai pilas —
man Lietuva vaidinas,
mėlynas tėviškės šilas.

Juokiasi vėjas užkimęs,
skrenda debesys švino,
kalnų grūmoja galvos —
man Lietuva vaidinas,
kvepiančios tėviškės kalvos.

B. Rutkūnas.

GEGUŽIS — MOTINAI

Kas įstengtų atsisipirti šiltam ramybės — taikos
jausmui, kurio žmogaus dvasią užlieja Lietuvos ge-
gužis?

Oras, vėjelis švelnus, švelnus: dingio žiemos skau-
dus žvarbumas, ir dar toli ligi alpinančių vasaros karš-
čių. Švelniai aksominiam pievų žalume pasipylė links-
mi žiedai, o vyšnių ir obelių šakos nugultos akinančiai
baltuojančių, saulėj netirpstančių snaigių. Iš artimo
gojėlio vėjelio bangomis plaukia viliojantis gegutės
kukavimas, gi vakarais ima bartis griežlės, mėnesie-
nos blankią šviesą virpina lakštingalų suokimas; kaž-
kur sodžių ilgesinga daina iš merginų krūtinų pra-
siveržia jausmai.

Gegužis Lietuvoj! — Tai Dievo lietuviai dova-
nota brangenybė! Jis juo turtingas. Ir savo atvira
širdimi tą brangenybę aukoja Motinai.

Gegužis — gamtos burtų mėnuo — Motinos
mėnuo!

Tyri, švelni, skaidri brangenybė tegali būti au-
kojama tai, kuri irgi yra tyri, švelni — Motinai!

Motina — Mama!

Dar nepavaikščiojantis ir vos paskirus skieme-
nis pradėjęs švebeldžioti kūdikis, pirmąjį žodį sufor-
muoja ir ištaria: Mama...

Pradėjęs ką tik žeme rėplinėti ir kokio didelio
vabalo krutančiais ūsais išsigandęs, skuba trauktis ir
šauktis pagalbos: mama! mama!

Kokioj skurdžioj, šaltoj bakūžėj pravirksta vai-
kas: Mama, duonelės... valgyti noriu.

O motina, kramtydama lūpas, tramdo geliančią
širdį. Lentynos tuščios, pati veiki nieko nervalgo, kad
tik vaikui nors kiek būtų.

Atbėga vaikas guostis: mama, mane varo šalin,
muša — sako, kad aš tėvo neturiu...

Apkabina, sluosto jam ašaras, o pačiai taip sunku,
sunku darosi: kiek pašaipos, paniekos turi pernešti,
kad buvo silpna, suklypo. Net motinos vardo nenori
jai duoti: et, panos vaikas!

Lyg kad ne jiems būtų sakytą: Temeta akmenį
pirmas tas, kas pats yra be nuodėmės!

O jos vaikas guodžiasi: mama, kodėl žmonės to-
kie negerai?

Lyg pritrėkšto žiogelio silpnas čirškimas iš lop-
šelio atšnabžda: mama!

Skausmo ir siaubo išvogtas motinos veidas pa-
silenkia ties beformiu kūneliu —

—Ach, Viešpatie, atleiks man: bijojau skausmo
— pasitikėjau medicinos pažanga — vartojau table-
tes...

Ir tūkstančiai luošų, beformių, silpnapročių, iš-
krypsusių atvedė į šį pasaulį tabletės dėl beskausmio
gimdymo, vaistai neštumui išvengti, o taip pat alko-
holis, ankstesnis netvarkingas gyvenimas.

Tūkstančiai, dešimtys tūkstančių, o gal ir šimtas
tūkstančių motinų metai metais beviltiškai žiūrės į sa-
vo kūdikius, o sielą nepernešamu skausmu draskys iš
luošo kūnelio aidintis “mama”...

Ir yra milijonai kūdikių, kurių trapūs kūneliai
niekad neištaria ir neištars “mama”: beširdis, suma-
terialėjęs žmogus juos dar negimusius nužudė.

—Kitaip nebuvo galima, — teisinasi panelė ar
poniutė, — tik pagalvokit kokia gėda, jei būčiau gim-
džiusi!... Turėjau gelbėti savo garbę —

Kokią garbę? Argi ji jau nebuvo sumindžiota
žmogiškos silpnybės nuodėmės? Argi gyvybės atė-
mimu nekaltam kūdikiui ir veidmaininga dora atsta-
toma garbė? Su pasibiaurėjimu Kristus veidmainius
vadino pabaltintais grabais! Ir nuodėmė mirus veid-
mainybės skraitė Paskutinio Teismo dienoj nebedengs
gėdos — kaltės nuo minios akių.

Jos irgi motinos. Motinos — žmogžudės. Sa-
vo kūdikių sielas jos ištrėmė amžinam vegetavimui
tarp dangaus ir žemės. Tos sielos lyg aklos. Aklas
žmogus nekenčia fizinio skausmo, bet negali pilnai
naudotis žemės gyvenimu, nemato spalvų, nepažįsta
žavių vaizdų, pasaulio didingumo.

Ar šitų motinų sielos suvirpės kada kaltes išper-
kančiu skausmu — gailesčiu, jų sąžinėj atsiliepus to-
limam šnabždesiui: “mama”...

—Mama, man sunku be Tavęs — neturiu kam
pasiguosti, kieno klausyti patarimo. Gyvenimas toks
šiuurkštus!

Gegužio jaunai gyvybei užliejus gamtą, savo pra-
retėjusių plaukų spalva lenktyniuodamas su baltais
alyvų žiedais, žmogus parimsta ties motinos kapu.

Kapo stangrių stiebų gėlės netvarkingai maišosi
su paprasta laukų žole. Metais pajuodęs kryžius nuo-
vargiu pasviręs, lyg rengdamasis poilsui.

—Dieve, jau kiek metų...

Kaip aiškiai praeitis slenka pro akis. Nėra pyk-
čio, skausmas aprimęs. Nematai kaltininkų, nuskriaus-
tų — tebuvo silpni žmonės, kurie ėjo, kentėjo, su-
klydo, klupo, stengėsi pasitaisyti.

—Viešpatie, atleisk mums visiems!

Lyg glostydamas nematomą žilą senutės galvą,
paliečia kryžiaus skersinį:

—Mama...

Tetulė.

* * *

Tik tą motiną laikau šventąja, kuri duoda būrį
kovojančių, susipratusių lietuvių, be: ne tą, kuri duo-
da vaikus kitiems. Netiesa, kad svetimoj aplinkoj išau-
ga sveimi vaikai. Kur lietuvis bebūs, gimdys tik lie-
tuvį. Iš anties kiaušinio neišperės viščiuko.

K. Pakštas.

* * *

Dėl visko, kas aš esu, ir kuo buvau, esu dėkingas
savo motinai. Ji išmokė mane savo principų ir įkvėpė
įprotį dirbti.

Napoleonas.

* * *

Motinstė yra moters gyvenimo prasmė, jos už-
daviny, jos džiaugsmas, jos išganymas.

A. Daudet.

* * *

O, mylima motina, laime, širdin atsigrėžus,
Kaip žvaigždės vis spindi, taip tu amžinai ta pati!
Tik tavo palaima gyvenimo vieškeliai gražūs,
Tik tavo mums meilė, kaip jūra, gili ir plati.

P. Vaičiūnas.

IŠ S. L. ARG. VEIKLOS

Atstovų suvažiavimo metu buvo nutarta atlikti įvairius mūsų salės taisymo ir kai kuriuos statybos darbus. Šamata numatyta darbų viršija mūsų dabartinius piniginius išteklius. O darbus reikia pradėti ir vykdyti. Taigi, kreipiamės į mūsų narius ir rėmėjus prašydami ne tiek aukų (jos visados mielai priimanos), kiek paskolų. Lietuvių visuomenė gerai žino Susivienijimo ekonominį pajėgumą. Suteiktas munis paskolas garantuoja Valdyba ir garantija yra visa mūsų nuosavybė, kurios vertė yra daug milijonų pežų. Atsimeram rūmų statybos pradžią. Aukojome savo sunkiai uždirbtus skatikus medžiagoms pirkti ir aukojome darbo valandas, po darbo savaitės fabrike ar įstaigoj. Fizinės mūsų jėgos jau nėra tos, kurios buvo rūmų pamatus dedant. Bet ri-

kime, kad mūsų patriotizmas ir pasišventimas Susivienijimui nėra mažesni kaip anuomet.

Švenčiant 50 metų sukaktį nuo nepriklausomos Lietuvos atstatymo, tarp kitų numatytų svarbių žygių, padėkite pagražinti mūsų salę ir pristatyti daugiau patogumų mūsų šventėms ir šeimyniniams suėjimams.

Mielas Tautiet, garbingas Narj, laukiame Tavo pagalbos ir už ją iš anksto tariame AČIŪ!

C. Valdyba.

• Labai gražioj ir linksmoj nuotaikoj, balandžio 27, praėjo sezono atidarymo pobūvis - jaunimo "asalto". Visiems, kurie prisidėjo prie šio parengimo darbų ir mūsų draugėms ir draugams už atsilankymą, labai dėkojame.

S. L. Arg. Jaunimas.

ROSARIO LIETUVIŲ VEIKLA

"VABALIUKŲ" ŠVENTĖ

Sekmadienį - gegužės 5, "Vabaliukai" turėjo savo pirmą metinę šventę. Po pamaldų buvo "asado" pietūs, į kuriuos susirinko labai gausus būrys lietuvių ir argentiniečių, šio ansamblio rėmėjų ir prijauciančių. Kun. J. Margis padovanojo torta, o ansamblio kūmas Antanas Zampa apdovanojo saldainiais. Vaikučių mokytoja E. Palaikytė buvo apdovanota gėlėmis. Vieną puokštę jai įteikė patys vaikučiai, o kitą — šios šventės dalyviai.

Vakare A. Zampa ir E. Palaikytė pavažinėjo vaikučius automobiliais po Rosario miestą. Sugrįžę atgal į paraciją publikos atsiveikinimui jie vėl pašoko ir padainavo mokyklos "Republica de Lituania" aikštelėje.

Šia proga "Vabaliukai" prašo paskelbti jų didelę padėką visiem tėvams už įvairias dovanas, telegramas ir sveikinimus.

Taip pat jie padėkojo ir "Lai-kui" už nuoširdų prielankumą jiems ir atsiuntė 500,- pežų spaudos paramai.

J. Petkevičiūtė de Zampa

• Agn. Balsienė, Jono žmona, turėjo širdies priepuolį. Pagulėjusi eilę dienų ligoninėje, grįžo į namus ir poilsiaudama stiprėja.

• Mokyklos statyba tebevyksta, kad ir lėtesniu tempu. Šeštadieniais susirenka apie pora dešimčių mokinių tėvų ir pusdienį veltui padirba. Smarkesniame ritmui nėra lėšų. Laukiame mecenatų.

Dirbama prie trijų aulių. Ke-tvirtoji jau užbaigta ir vyksta pamokos. Klasė labai graži, šviesi, nes dvi sienos iš stiklo. Ir statyba pigiau išėjo, ir vaikai tokioje aulėje noriau imasi šviesos.

Šviesos neigiama pusė ta, kad ji meta šešėlius.

Anonimas.

Mokytoja klasėje aiškina, kad anonimas yra tas, kuris nenori pasakyti savo pavardės. Staiga, kažkas iš užpakalinių suolų meta kreidos gabalėlį, kuris atsimušą į lentą.

—Kas metė kreidą? — piktai klausia mokytoja.

—Anonimas — pasigirsta tylokas balsas.

Negailestingai mirčiai atskyrus iš gyvųjų tarpo VICENTĄ GRIDZIUŠKĄ, jo žmoną Janiną ir svainę Mariją nuoširdžiai užjaučiame

Juozas ir Veronika Švenčioniai.

Negailestingai mirčiai atskyrus iš gyvųjų tarpo JURGĮ GRAIBŲ, jo žmoną Prancišką ir dukrą Izabelę Bandžiuvienę su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Liudas ir Konstancija Virgailiai su šeima, Regina Miranda su šeima.

Liūdesio valandoje, JURGIUI GRAIBUI mirus, jo žmoną Prancišką ir dukrą Izabelę Bandžiuvienę su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Bonifacas ir Adelė Deveikiai ir Marija Karpinskienė.

Mielam Tautiečiui JURGIUI GRAIBUI mirus, jo liūdinčiai žmonai Pranciškai Jusčiutei - Graibuvienei, dukrai Izabelei Bandžiuvienei su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Monika Galickienė su šeima.

Skaudaus liūdesio valandą, JURGIUI GRAIBUI atsiskyrus iš gyvųjų tarpo, labai ir nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Prancišką, dukrą Izabelę su šeima ir kitus artimusius

Julius Petronis su šeima.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Petras Gelgota, 67 metų, kilimo iš Vilkaviščio apskr. mirė balandžio 15 d. Durand ligoninėj, aprūpintas šv. sakramentais, sekančią dieną palaidotas Chacarrita kapinėse. Sirgo tris mėnesius. Palaidotas jo paties santau-pomis. Žmona Izabelė ir sūnus Albinas, gyveną Santa Fe mieste, buvo atvykę į laidotuves.

• Metai nuo Aleksandro Ulicko mirties. Velionies našlė Teresė Daujotaitė - Ulickienė 27 d. balandžio užprašė šv. mišias San Jose bažnyčioje Villa Mai-pu, San Martín mieste, už savo vyro vėlę, kuris prieš metus lanko atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Dailavavo gana gausus Ulickų draugų būrelis: pp. Preikšai, Lisai, Zabukai, Daujotai su sūnumi studentu teisininku, Bagdonavičius, Kičiauskas, Žlobienė, Kru-tulienė, Pukienė, Vera Karanovska, Pr. Zaksas, Ricardo E. Campo, Z. Paulauskaitė de Man-chur, M. Kasevičienė, M. Pavalkienė ir Jz. Šišis. Po pamaldų velionies našlė visus dalyvius pakvietė į savo namus, kur talkininkų padedama visus labai nuoširdžiai ir gausiai pavaišino, tuo reikšdama padėką už parodytą užuojautą ir velionies atminimą.

† Viktoras Mackelis, 38 metų amžiaus, gimęs Argentinoje, mirė balandžio 24 d. Liko nuliūdę tėvai Veronika Kubiliūtė ir Petras Mackeliai, o taip pat Krivickų ir Mikučionių šeimos. Sekančią dieną palaidotas Clai-pole kapuose.

URUGVAJUS

ATŽYMĖTI LIETUVIŲ DRAUGAI URUGVAJUJE

Balandžio 29 dieną Lietuvos Pasiuntinybėje įvyko reikšmingas aktas lietuvių bičiuliams pagerbti. LF specialiais medaliais Lietuvos valstybės atstatymc 50 metų sukakčiai paminėti atstovas A. Grišonas apdovanojo kelis urugvajiečius. Tai Montevideo burmistras gen. Carlos Bartolome Herrera, miesto Tarybos narys Edegar Guedes ir žurnalistas Jose Pedro Martinez Bersetche. Pirmieji už nuopelnus parūpinant vienai centrinių miesto aikščių "Republica de Lituania" vardą, pastarasis už ilgą intensyvią bendradarbiavimą spaudoje, per radiją ir kitais būdais Lietuvos laisvės bylos labui.

Ta proga ats. A. Grišonas su žmona savo pastogėje surengė simpatinę priėmimą — vaišes, kuriose su atžymėtomis asmenybėmis dalyvavo gausus būrys savivaldybės pareigūnų, žurnalistų ir lietuvių veikėjų. Buvo svečias net iš Čikagos, T. Jėzuitų Provincijolas G. Kijauskas.

Oficijalinę pobūvio programą pradėdamas šeimnininkas apibūdino šio akto reikšmę, primindamas dabartinę Lietuvos padėtį ir neįkainojamą urugvajiečių bičiulių talką mūsų laisvės kovose. Atsiliepdamas burmistras gen. Herrera ir kiti apdovanotieji gerėjosi lietuvių tautos aukštu kultūrinu bei moraliniu lygiu ir nūostabiu ryžtu taip nelygioje kovoje su nuožmiu priešu. Linkėjo Lietuvai kuo greičiausiai atgauti nepriklausomybę.

Šio akto atgarsiai pasiekė ir dienraščių kronikas.

• Vaclovas Žvirgždas, širdies smūgio ištiktas, mirė balandžio 11 d. Rosario mieste. Verbų sekmadienį, bal. 7, buvo bažnyčioje ir gerai jautėsi, nors astmos jau buvo varginamas kuris laikas. Tačiau did. ketvirtadienį staiga pasijuto blogai ir atidavė sielą savo Kūrėjui. Prieš tris metus pasimirė jo žmona. Liko liū-dinti jo duktė Veronika Tala-tinoviienė, našlė, kuri viena gyvena La Platos mieste. Palaidotas V. Gob. Galvez kapinėse. Reli-gines apeigas atliko kun. J. Margis.

Vaclovas buvo gimęs 1902 m. kovo 13 d. Pabiržės vals. Kirdonių kaime. Į Argentiną atvyko 1925 m. Daugiausia dirbo gele-žies pramonėj. Jau 12 m. kaip buvo išėjęs pensijon.

Vaclovas daug bendradarbia-vo Rosario lietuvių parapijos darbuose ir bendrai lietuviškoj veikloje. Daug dirbo prie var-gonų įrengimo šv. Kazimiero bažnyčioje. Kol jėgos leisdavo daug prisidėdavo staliaus darbu

prie "Rep. de Lituania" mokyklos statymo ir įrengimo. Daly-vaudavo ir lietuviškoj talkoje prie gatvės gerinimo darbų.

Atostogų metu atvykęs į Bue-nos Aires pastatė Villa Elisa Šiluvos vasarvietį krosnis "asa-dui" kepti. Kitas atostogas leis-damas Villa del Dique, ten irgi savo darbu daug prisidėjo.

Tebūnie Tau, Vaclovai, leng-va Argentinos žemelė.

Ros.

† Jurgis Graibus, eidamas 68 metus ir ilgoką laiką sunkiai pasirgęs, mirė balandžio 22 d. Velionis buvo kilęs iš Judpelio kn. Skapiškio valsč. Panevėžio apskr. Atvyko į Argentiną 1925 m. Il-

gai dirbo General Motors fabrike, o vėliau su a.a. dr. Alf. Kairliu turėjo durų bei langų fabri-ką. Po to turėjo viešbutį Miramar mieste. Liko liūdesyje žmo-na Pranciška Jusčiūtė — Graibuvienė, duktė Izabelė su vyru Julium Bandžiumi ir vaikučiais Irene ir Jurgučiu. Sekančią dieną palaidotas su religinėm apei-gom Sarandi kapuose.

† Motiejus Balsys, mirė gegužės 4 d. Penna ligoninėj, Bs. As. Buvo gimęs 1904 m. rugsėjo 7 d. Gausantiškių km. Parnaravos v. Kėdainių apskr. Labai darbštus ir taupus būdamas pasistatė gerus namus Lanus O., Warnes 2910, kur įsitaisė valgomu dalykų krautuvę. Prie lietuviškų draugijų nepriklausė. Keletą metų sirgo širdies negalavimais. Liko liūdininti žmona Ona Kvedaraitė ir du sūnūs — Albertas Motiejus ir Bernardas Antanas. Į kapines palydėjo didelis būrys draugų ir pažįstamų.

† Vicentas Gridziuška mirė gegužės 6 d. Boulogne sur Mer, kur pragyveno virš 10 m. Ilva laiką dirbo Comodoro Rivadavia YPF imonėj, iš kurios buvo iš-ėjęs pensijon. Paliko nuliūdusi žmona Janina ir jos sesuo Mari-ja.

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA

CARPINTERIA EN GENERAL

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

T. E. 68-7208

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelio-nes į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestu-vėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070
Temperley
F.C.N.G.R.

T. E. 243 - 5654

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

PAMINKLINĖ LENTA LUJANO BAZILIKOJE

Šių metų lietuvių kelionė į Lujaną turėjo tikslu įamžinti jubiliejinių laisvės kovos metų sukaktį.

Tai buvo vėsus balandžio 21 d. rytas, kai iš Aušros Vartų parapijos pajudėjo penki autobusai su maldininkais. Kiekvienam autobusui buvo paskirti tvarkdariai, pasipuošę su tautinių spalvų raiščiais. Viename autobuse važiavo "Šv. Cecilijos" choras, kitame jaunuomenė "Atžalynas" su savo tėveliais.

Atvykę į Lujaną, visi tvarkingai įžygiavo į baziliką, kur jau buvo rezervuotos vietos suoluose. Prasidėjo iškilmingos pamaldos, kurias laikė kun. A. Steigvila, pasakydamas dienas pritaikintą pamokslą, o pamaldoms pasibaigus buvo prie bazilikos įėjimo atidengta paminklinė lenta, kurios viršuje Gedimino stulpai, paskui metai ir dedikacija ALOS Tarybos vardu.

Visų pirma buvo pašventinta lenta, paskui ALOS Tarybos pirmininkas p. J. Čikštas atidengė, o Zef. Juknevičius tarė trumpą ir reikšmingą žodį. Paskui visi sugiedojo Lietuvos himną, o lenta liko liūdyti Argentinos lietuvių prisirišimą prie savos Tėvynės ir tėvų religinių papročių.

Pavakarėje vėl visi susirinko bazilikon, kad pasimelsti už Lietuvos laisvę. Maldoms užsibaigus procesijoje visas "Atžalynas" su lietuvių ir argentinų vėliavom priekyje lydėjo Lujano Dievo Motinos statulą. Procesijai užsibaigus buvo dar kartą sugiedotas Lietuvos himnas. Paskui visi rikiuotė išėjo iš bazilikos, kur buvo padarytos nuotraukos ir visi grįžo atgal traukdami lietuviškas dainas, prisimindami senus laikus.

Tikrai, ši maldinga kelionė praėjo pakilioje patriotinėje ir religinėje dvasioje.

Dalyvis.

• **Lietuviškas laikraštis** — dokumentas pensijai gauti. Nilda R. Yornet prieš tris dešimtmečius su virš buvo lietuvių Tumo Vaižganto mokyklos vedėja ir ispanų kalbos mokytoja. Kitus dalykus dėstė mok. S. Žegaitė. Tada atskaitymai pensijų fondui dar nebuvo daromi. Dabar mok. N. Yornet rūpinasi pensijos gavimu. Iš anų metų saugo kaip brangiausią dokumentą "Pietų Amerikos Žinias" (K. Kiaugos leistos), 49 nr., 1935 m., kur yra jos fotografija, aprašymai mokslo metų baigimo, su keleta nuotraukų iš tos dienos iškilmių. Vienoje jų matosi B. Hincas, P.

Daratėnas, išd. A. Čekanauskas, sekr. J. Nakutis ir kt. Žinoma, dabar — po 33 metų, ne taip lengvai atpažįstami.

Mok. N. Yornet išvertus ją liečianti tekstą pas oficialų vertėją, turi įrodymą, kad ji prieš 33 metus jau dirbo mokykloje.

NAUJA DARBININKĖ

Motina Teofilė karta sakė: "Daug planų turime. Būtų galima daugiau padaryti Dievo garbei ir žmonių gerovei, bet darbininkių maža. Prašome daugiau seselių iš Š. Amerikos, bet ir ten visos užimtos ir turi savo pareigas".

Balandžio mėn. atvyko dvi. Viena pasiliko Avellanedoje. Tai ses. M. Juliette Dopkūnaitė, nors iš savo tėvelio, gimusio JAV-se paveldėjo jau sutrumpintą pavardę — Dapkin. Senelis — Simonas Dopkūnas kilęs iš Lietuvos. Motina Julija Galinaitė, kaip ir tėvelis, gimusi Š. Amerikoje.

Į kongregaciją įstojo prieš 1 metų. Ją sužavėjo šv. Kazimiero, Lietuvos karaliaučio, dorybės, kongregacijos lietuviška dvasia ir jos nuopelnai lietuvių tautos švietimo darbe.

Ses. Juliette keletą metų mokytojavo Čikagoje šv. Petro Povilo, ir Visų Šventųjų parapijinese mokyklose. Prieš atvykdamą Argentinon, porą mėnesių praleido Meksikoje, intensyviai mokydama ispanų kalbą. Čia įsijungė darban visa savo jauna energija: pareigos mokykloje, vaikų katekizacija, be to, tobulinasi ispanų ir lietuvių kalbose. Nori pasiekti kitų seselių kalbų mokėjimo lygį, kurios vienodai vartoja tris kalbas — lietuvių, anglų ir ispanų.

Taigi, beveik nelieta laiko muzikai ir literatūrai. O nuo gimnazijos dienu pamėgo gitarą ir Šekspyrą — jo filosofiją, religinę mintį, moralinių problemų nagrinėjimą. Tačiau pirmiau "kas reikalinga", o paskui "kas malonu". Linkime naujai darbininkei Aukščiausioje palaimos ir Šventojo Ciobėjo užtarimo!

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

10 dol. — Kun. J. Jutkevičius
\$ 8000 — M. Galickienė
" 1000 — J. Bubliauskiene
" 200 — Jonas Čolnas
" 100 — Petras Lubinskas
" 100 — Klemensas Viečas
" 100 — Leonas Bernotas
" 100 — Napoleonas Pimpė
" 100 — Jonas Rudis
" 100 — Kaz. Marcianian
" 100 — Stasė Jankauskiene
" 100 — Vincas Kairys
" 100 — V. Penkauskaitė
" 100 — O. Ramanauskienė

Dėkojame visiems "Laiko" Ad.

AUKOS RADIJO VALANDĖLEI

\$ 1500 — Dr. Kavaliauskienė
" 1000 — J. Gaidimauskienė
" 1000 — E. Jodelienė
" 1000 — A. Korovackienė
" 1000 — E. ir P. Jankauskai
" 1000 — A. Mičiudai
" 1000 — O. Mičiudienė
" 1000 — J. Švenčionis
" 1000 — M. Zavickienė
" 1000 — M. Zdanavičienė
" 500 — J. Gridžiuskiene
" 500 — J. Grigutis
" 500 — V. Valadka
" 500 — P. Pieczukiewicz
" 200 — E. Gronskienė

12700 — Viso

Šias aukas surinko ir įteikė Marija Zdanavičienė.

Be to, El. ir L. Ryseliai aukojo 1.000,- pežų.

Labai nuoširdžiai dėkojame M. Zdanavičienei už aukų rinkimą ir visiems aukotojams.

Radio V-lės Vadovybė.

MUZIEJAUS VADOVYBĖ

• Julija Bubliauskiene L. Tautiniam Muziejui paaukojo lietuvišką laikrodį, už kurį taria nuoširdų ačiū.

PADEKA

Rosario Liet. Bendruomenėi už paaukotus \$ 5.000,- Senelių Namų remonto darbams širdingai dėkojame..

S. N. Komitetas

• Jonas Grigaliūnas meniškai nudažė lietuvišką kryžį, kuris puošia Lietuvių Parapijos sodeli. Už darbą nieko nepaėmė, nors dirbo keletą dienų. Už tai jam nuoširdžiai dėkoja

Tėvai Marijonai.

• Nelaimėje ir ligoje pažįstame draugus. Mane gydžiusiam dr. J. Simanauskui, mane lankiusiems kun. A. Steigvilai, kun. J. Petraičiui, B. Gokui, R. Paršeliui, J. Jokubkai, J. Mikalčiui ir kitiems paskyrusiems man savo brangaus laiko dalį, labai nuoširdžiai dėkoju.

Algirdas Kaibutas.

—oOo—

Šv. Mišios už a.a. Antaną Barzdžių bus laikomos Lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje gegužės 19 d. 10 val. Gimines ir pažįstamus kviečia dalyvauti brolis Alfonsas, žmona Elzė, sūnus Vytautas ir dukra Marija Barzdžiai.

• Josefa Paserbskiene ir Adomas Bareikis išvyko į Kordobą. Josefa pasiliks ilgesnį laiką, o Adomas aplankęs senus pažįstamus, apie gegužės vidurį grįžta į Bs. As.

PAIEŠKOJIMAI:

• Marijonos K. Pilipavičienės, Salta 897, Avellaneda, jos sesers dukte — Agnes Liza, 84 Deveheste Ave, Providence, R. I. 02909, USA.

• Stanislovo Molio, gimusio Valkininkų par. Giniūnų km. Vilniaus krašte, prieš 50 m. atvykusio į Argentiną. Jo ieško Juozas Biekša, 191 Arms Str., Providence, 02908, R. I. USA.

LAIKAS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesnaudoti — gražinami tik autorius prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 900.— administracijoje; \$ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro paštas met. 6 dol.

LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI

XX Metai — Nr. 424

1968 m. gegužio mėn. 10 d.

MALONŪS SVEČIAI

• Kun. Kazimieras Rukas, prieš tris mėnesius atvykęs iš Š. Amerikos darbuotis Kordobos mieste, balandžio pabaigoje lankėsi L. Aušros Vartų parapijoje ir Seselių Kazimieriečių vienuolyne. Taip pat aplankė Tautinį Muziejų pasigėrėdamas liaudies rankdarbių rinkiniais.

• Valerijonas Jakas iš Š. Amerikos, su amerikiečių ekskursija lankydamasis po P. Amerikos valstybes, atvyko balandžio pabaigoje į Buenos Aires. Apžūrėjo Aušros Vartų bažnyčią, mokyklą ir kitas kultūrinės įstaigas.

• Kun. A. Lubickas buvo atvykęs į Bs. As. vienuolyno reikalais. Neturėjo laiko ilgiau pavišėti. Po poros dienų išskubėjo prie savo pareigų.

MALONŪS SVEČIAI

Gegužės 8 d. iš Rosario buvo atvykę porai dienų Janina Petkevičiūtė su savo vyru Antanu Zampa. Svarbiausias jų tikslas buvo dalyvauti jų draugo kun. Mariano Casiano, kapucino, primicijose Coghlan bažnyčioje. Požia Janina su savo vyru aplankė lietuvių parapiją, "Laiką", papasakojo apie Rosario lietuvių veikimą.

Jos tėvelis Silvestras Petkevičius keletą metų buvo Rosario lietuvių "Aušros Žvaigždės" pirmininku. Ji su savo vyru turi didelę krautuvę Villa Diego, 1-ro de Mayo 1137. Augina sūnų Enriką, kuris mokosi jau gimnazijoje ir dukrelę Elzytę. Abu priklauso prie "Vabaliukų". A. Zampa nors ne lietuvis, bet labai remia lietuvišką darbą ir yra dalininkais "Ibarra y Luziardi" laidojimo įstaigoje.

Tėvai marijonai kurdami Rosario šv. Kazimiero parapiją savo laikiną pastogę turėjo Antano Miliausko, o taip pat Elzbičtos ir Silvestro Petkevičių namuose.

• Apsilankė garnys Marcelės Paspirgelytės ir Jono Ciemaškos namuose, palikdamas jiems stiprią dukrelę Beatricę — Ceciliją, kurią balandžio 6 d. pakrikštijo kun. Petras Ciemaška Alsinos bažnyčioje. Beatricė atvykdamą jau rado broliuką Petriuką ir seselę Zuzanytę. Naujagimės krikšto tėvais buvo Rasa Kairelytė ir Alfonsas Butkevičius.

Mūsų ligoniai

• Vladas Bingunskas, pensininkas, jau trys savaitės serga ir guli Rawson ligoninėje, 2-me aukšte, 8 salė.

• Ona Juškaite - Kisieliene, buvusi "Rambynų" dalyvė, tapo operuota Sanatorijoje Mitre, av. Mitre 2455, 2 aukštas, 203 kamb. Ją lanko jos tėveliai Juozas Juška ir Angelė Jasiūnaitė, bei kiti artimieji ir draugai.

• Elena Sauliūnienė, Avellanedoje, sunkiau sirgusi, bet dr. J. Simanausko dėka jau lengviau jaučiasi. Ją lanko ir padeda kaimynės Veronika Glatkiene, Subačienė ir kt.

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

ATOSTOGOMS

Kun. R. Balnis, beveik penkis metus išbuvęs Argentinoje, gegužės 4 d. išvyko ilgesnėms atostogoms. Aplankys Pietų ir Centro Amerikos valstybes ir vėliau atostogaus JAV-se.

Buenos Aires ir apylinkės vietovių lietuvių savo kapelionui surengė ištisą eilę atsiveikinimo vaišių.

Skaitlingiausias pobūvis įvyko pp. Morkūnų namuose Temperley, kurį ruošė tos apylinkės "Aušros" choras ir kiti vietos lietuviai. Prie vaišių stalo kalbėjo pats šeimininkas M. Morkūnas, "Aušros" choro pirmininkas Vladas Giedraitis, choro dirigentas Ignas Valentinavičius, Pijus Gudelevičius, Julius Ascila, Juzė Valentinavičienė, Kaz. Matulaitis, išvykstantis kun. Rikardas, Pijus Sakalauskas, J. Skuruskaitė, kun. J. Petraitis ir kt. Daug vadainuota, pasidalinta įvairiomis mintimis, padaryta foto nuotraukų.

Birutiečių draugija atsiveikino su išvykstantiu dvasios vadu su-tengtose vaišėse Adroguje.

Ona Grigaliūnaitė pakvietė Tėvą Rikardą pietums gegužės 1 d. savo sodyboje Villa Sastre. Dalyvavo kiti tėvai marijonai ir keleta svečių.

Atsiveikinimo vakarieneš buvo pakviestas A. ir L. Mičiudu namuose ir pas B. ir Bronę Gokus. Žodžiu, malonus tėvelis yra lietuvių labai gerbiamas ir visi norėjo jam palinkėti laimingų ir linksmų atostogų.

• Su kun. R. Balniu kartu kelionėn išvyko Kaz. Matulaitis. Jo tikslas susipažinti su šiauriniu žemynu ir papildyti medžiagą savo ruošiamai knygai ispanų kalba, apie kurią kita proga painformuosim daugiau.

IŠ TOTORAS MIESTELIO

Įbėgo trišelis kopūstų darželin, atėjo mergelė triušelio pagauti. Daržo šeimininkė Marta Jasiulytė Negražienė matydama, kad kaimyno mergytė negali pasigauti savo triušio, nuėjo padėti. Tačiau nelaimingai puolė ir užsigavo ranką. Tai buvo kovo 13 Manė, kad praeis. Tačiau blogyn einant turėjo kreiptis pas gydytoją. Radijografija parodė, kad sulaužyti du kaulėliai virš riešo. Kovo 20 supūpsavo ranką. Gydytojo priežiūroje baigia taisytis savo namuose.

Linkime greito sustiprėjimo ir daugiau atsargumo ateityje!

Marta ir jos vyras Albertas Negražis yra pavyzdingi lietuviai ir "Laiko" skaitytojai.

• Izidorius Naujokas susirgęs buvo paguldintas į Clinica Modelo, paskui perkeltas į Fiorito ligoninę.

TEISINIAI PATARIMAI Drė. Elena Deveikis Pipiras de Mora

Šeimų reikalai, alimentai, nuomos, paveldėjimai, vekseliai, skolos, sutartys ir t. t.
Lavalle 1474 — 2 aukš., ist.C
Tel. 40-6365/8920
Susitarti dėl valandos.

DĖMESIO!

Argentinos Lietuvių Centro Choras "AUŠRA", savo patalpose Tabare 6950, 1 d. birželio mėn. 21 val. 1968 m. II-jų metų sukakties proga, ruošia savo

METINĖ SVENTĖ

Programoje:

Duetas: El. Runimienė ir V. Švenčionienė.
Kupletų solistas: A. Šimaitis.
Sveikinimai draugiškų organizacijų, spaudos atstovų ir kt.
"Aušros" Chorui vadovauja muz. Vacl. Rymavičius, pianinu lydi Marytė Čikštaitė.
Šokiams grieš orkestras. Programais pasibaigus svečiai bus pavaišinti šiltais užkandžiais.
Visus tautiečius maloniai kviečia dalyvauti.
Choro Vadovybė.